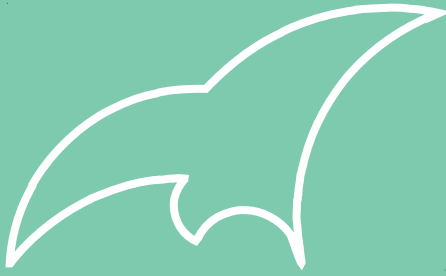

de

PINKSTER BOODSCHAP

van JOËL

Toelichtende verklaring

J.E. van den Brink

DE PINKSTERBOODSCHAP VAN JOËL

Copyright©2012 Rhemaprint
De pinksterboodschap van Joël / J.E. van den Brink
Uitgave: Rhemaprint, Gorinchem
ISBN-10: 90-6261-504-X
ISBN-13: 978-90-6261-504-9
NUR 707
Trefw.: Geloofsopbouw
Eerste druk: 1978
Tweede druk: 2012

J.E. van den Brink

**de
PINKSTER
BOODSCHAP
van JOËL**

WOORD VOORAF

Het is voor mij een vreugde om de kanttekeningen bij de nieuwtestamentische brieven nu ook uit te breiden met een verklaring van het boek Joël. Ook deze godsspraak kan alleen verstaan worden bij het licht van het evangelie van het Koninkrijk der hemelen. Joël is niet een samenbundeling van losstaande voorspellingen, maar wij hebben hier te maken met één machtige, doorlopende profetie aangaande de kerk van het nieuwe verbond. De sleutelgedachte duidde ik aan met de titel: 'De pinksterboodschap van Joël'.

Toen Petrus op het Pinksterfeest zijn stem verhief om de aandacht te vragen van een duizendkoppige massa, was hij de eerste ambassadeur van Jezus Christus en een heraut van de Heilige Geest. Hij riep het uit: 'Dit is het, waarvan gesproken is door de profeet Joël'. Dit is het ook wat ons als volle-evangeliechristenen fascineert en verbindt, namelijk het verzamelen van kennis in de geestelijke wereld: profeteren, gezichten zien en dromen dromen. Joël spreekt over eeuwen van onvruchtbaarheid, schraalheid en dorheid, maar ook over een heerlijke eindtijd, wanneer de dorsvloeren gevuld zijn en de perskuipen overlopen van wijn en olie.

Joël wijst ons een weg. Wilt u waarlijk een pinksterchristen zijn, volg dan deze route en zeg met de apostel: 'Dit is het!' Wie van ons verlangt niet permanent te staan onder de waterval van Gods Geest op alle vlees. Het zwakke, beschadigde vlees, hersteld, en in dienst van de Heilige Geest! Dan begint de gemeente van Jezus Christus, tot alle goed werk geheel toegerust, aan de laatste worsteling tegen de boze geesten in de hemelse gewesten, om dan in de eindslag van Harmágedon volkomen te zegenieren.

Gorinchem, juli 1978

‘Maar dit is het, waarvan gesproken is door de profeet Joël: En het zal zijn in de laatste dagen, zegt God, dat Ik zal uitstorten van mijn Geest op alle vlees.’ (Handelingen 2:16,17)

INLEIDING

Wanneer we enkele gedachten aangaande de profetieën van Joël doorgeven, is ons diepste verlangen om door de Geest die deze profeet inspireerde, zo geleid te worden, dat we kunnen doordringen tot de geestelijke en wezenlijke betekenis van zijn godsspraken. We stellen ons dan naast de apostel op, die bij de aankondiging van het ontzagwekkende pinkstergebeuren, zich beroept op deze profeet. Petrus ondersteunt later deze manier van schriftverklaring met de opmerking, dat de oudtestamentische profeten over de voor ons bestemde genade profeteerden.

Toen zij hun eigen uitspraken overdachten, kwamen zij tot de ontdekking dat zij niet zichzelf of hun tijdgenoten hadden gediend, maar dat zij door de Geest gedreven, bezig waren geweest met het heil, dat aan ons is verkondigd (*1 Petrus 1:10-12*). We mogen ons dus de woorden van Joël toeëigenen en voor ons geldt dan zoveel eeuwen na hem: 'Voorzeker, de Here HERE doet geen ding, of Hij openbaart zijn raad aan zijn knechten, de profeten' (*Amos 3:7*).

Ook in het oude verbond was de geest der profetie, dus de Heilige Geest, het getuigenis van Jezus (*Openbaring 19:10*). Het is dan wel duidelijk dat zij, die gedoopt zijn in de Heilige Geest, op wie deze is uitgestort, meer licht hebben op de profetische uitspraken dan de profeten zelf. Wanneer de Heer in onze tijd de Joëlprofetieën in vervulling doet gaan, zullen wij door de geest der profetie vooraf hiervan op de hoogte zijn. Zo wist de oude Simeon dat de messiaanse profetieën in zijn dagen zich begonnen te vervullen.

Evenals de Openbaring was ook het boek Joël voor de christenheid eeuwenlang gesloten. De discussies over zijn profetieën en de commentaren erop, kunnen nergens de ziel verheffen tot het niveau van de hemelse gewesten. Men houdt zich dan bezig met de natuurlijke voorstellingen, waardoor de geestelijke christen niet wordt opgebouwd en die hem niet kunnen voeren naar de voorgestelde volkomenheid.

Niemand weet wanneer deze profeet heeft geleefd. Sommige uitleggers plaatsen hem ongeveer in 800 v.C., in de tijd van Hosea

en Amos, omdat zijn boek tussen deze twee profeten gevoegd is. Anderen menen dat hij de laatste profeet is van de oude bedeling en stellen hem na de Babylonische ballingschap. Niemand heeft ook van de sprinkhanenplaag gehoord, die door Joël wordt beschreven, terwijl deze toch als een onvergelykelijke catastrofe wordt geschilderd.

Wel weten we wat de naam Joël betekent, namelijk 'de Here is God'. Die naam is de grondslag van het geloof en schenkt de zekerheid dat wat geprofeteerd is, ook zal gebeuren. Wanneer op de Karmel het volk door de profeet Elia geconfronteerd wordt met de majesteit van de Allerhoogste, wanneer het vuur des Heren het offer verteert, roept het verbijsterde volk uit: 'De Here is God, de Here is God!' Zo spreekt de Here HERE nog duizenden jaren later van een ons onbekende profeet Joël: 'De leeuw heeft gebruld, wie zou niet vrezen? De Here HERE heeft gesproken, wie zou niet profeteren?' (*Amos 3:8*).

Het gebrul van de leeuw is een signaal van naderend gevaar. De Joëlsprofetie voorspelt dat er in de laatste dagen tekenen zullen zijn op de aarde: bloed, vuur en rookwalm. Maar ook zal Gods Geest uitgestort worden op al wat leeft. Wel een reden voor de demonen om grote vrees te hebben voor de komende tijden.

Toelichting op Joël 1

Geschiedenis van de kerk

‘Vertelt daarvan aan uw kinderen; laten uw kinderen het aan hun kinderen vertellen en hun kinderen weer aan het volgend nageslacht.’ (Joël 1:3).

Wij merken op dat de profeet in de geest wordt overgezet naar de tijd van het einde. Vanuit het tijdstip dat de dag des Heren een aanvang gaat nemen, ziet hij dan terug op de verwoestingen, die daarvoor reeds onder het volk des Heren zijn aangericht. Vandaar dat het eerste gedeelte in de voltooid tegenwoordige tijd is geschreven, terwijl de profeet later in de tegenwoordige tijd overgaat. Om de lezers opmerkelijk te maken, laat hij dan de aangehaalde tekst vooraf gaan door de vraag: *‘Is zo iets geschied in uw dagen of in de dagen van uw vaders?’ (Joël 1:2).*

Hij wil ermee zeggen: let op de tekenen van de tijd waarin je leeft. Joël geeft niet het tijdstip aan van de aanvang van de grote dag des Heren, maar wel wijst hij op de gebeurtenissen die eraan voorafgaan en hem aankondigen. Deze voortekenen zijn dan zo belangrijk dat hij zegt: geef alles nauwkeurig door aan uw kinderen en verder in successie aan het nageslacht, opdat ieder de gebeurtenissen in zijn dagen eraan kan toetsen. Zo sprak Jezus in zijn rede over de eindtijd: *‘Zo moet ook gij, wanneer gij dit alles ziet, weten, dat het nabij is, voor de deur’ (Mattheüs 24:33).*

De profetieën zouden eeuwen en eeuwen nodig hebben om in vervulling te gaan. Petrus attendeerde erop in zijn dagen, maar gaf ze tegelijkertijd weer door aan een volgend geslacht, toen hij opmerkte: *‘Maar dit is het, waarvan gesproken is door de profeet Joël: En het zal zijn in de laatste dagen, zegt God, dat Ik zal uitstorten van mijn Geest op alle vlees’ (Handelingen 2:16,17).* De apostel bevond zich toen ook op de grens, namelijk van de oude en de nieuwe bedéling. In de tempel waarin hij zich bevond, was de eredienst van God tot een dorre, dode zaak geworden, maar er

verrees een nieuwtestamentische kerk, bruisend van leven en van geestelijke kracht. Toch was daarmee de Joëlsprophetie nog niet tot haar eindbestemming gekomen, want opnieuw heeft de vernier in de geestelijke wereld zijn werk verricht. Door de wenteling der eeuwen komen nu de godsspraken van Joël tot ons met dezelfde vraag: geschiedt het in uw dagen? Wij horen dan een stem zeggen: 'Dit is het!' Leg nu alle aardse voorstellingen opzij en bekommer u niet om de verscheidenheid van natuurlijke uitlegging, maar transponeer de voorspellingen van Joël in de hemelse gewesten.

Vergelijk ook de woorden van de apostel Johannes op Patmos. Let op de woorden van deze 'kleine' profeet met de visioenen van de apostel Johannes op Patmos. Let op de strijd van het Israëls Gods in de onzienlijke wereld en gebruik de sleutels van het koninkrijk der hemelen om tot een goede verklaring te komen. Verdiep je in het evangelie van Jezus Christus, zoals Hij dit eenmaal zelf leerde, en vergelijk het geestelijke met het geestelijke. Dan kun je vol verbazing zeggen: 'Wie heeft zo iets gezien en wie heeft zo iets kunnen bedenken?' Het antwoord is dan opnieuw: 'De Here is God!' Hij is de inspirator.

'Wat de knager had overgelaten, heeft de sprinkhaan afgevreten; wat de sprinkhaan had overgelaten, heeft de verslinder afgevreten; en wat de verslinder had overgelaten, heeft de kaalvreter afgevreten.' (Joël 1:4).

Deze sprinkhanenramp is de introductie van de eindtijd, *'...want nabij is de dag des HEREN; als een verwoesting komt hij van de Almachtige'* (Joël 1:15). De geschiedenis van de kerk is de voorbereiding van de komst van de antichrist. De apostel Paulus schreef, dat vóór het aanbreken van de dag des Heren eerst de afval moest komen (2 Thessalonicenzen 2:2,3).

De sprinkhanen die Joël schildert, beelden de demonen uit die eeuwenlang in de kerk hun verwoestend werk hebben verricht. Steeds weer in nieuwe golven en onder andere benamingen trokken zij op om hun destructief werk te doen. In de gelijkenis vroegen de arbeiders verwonderd aan hun heer: 'Hebt gij niet goed zaad in uw akker gezaaid? Hoe komt hij dan aan onkruid?' Johannes schreef over een vrouw, beeld van de kerk, dat ze gehuld was in purper en scharlaken, rijk versierd met goud en edelge-

steenten en paarden. Zij had in haar hand een gouden beker, vol gruwelen en onreinheden van haar hoererij. Op haar voorhoofd was een naam geschreven, een geheimenis, het grote Babylon, moeder van de hoeren en van de gruwelen der aarde. De apostel zag dat deze vrouw dronken was van het bloed der heiligen en van het bloed der getuigen van Jezus (*Openbaring 17:3-5*).

Ook hij verbaasde zich. Een demonische sprinkhanenplaag heeft eeuwen en eeuwen wereldwijd het geestelijke leven weggeknaagd. Nimmer is de mens Gods, de rijpe vrucht, tevoorschijn gekomen, die tot alle goed werk volmaakt was toegerust. Wat betekende in onze jeugd eigenlijk de inhoud van ons kerkelijk lidmaatschap? Er was veel onderlinge strijd van volk tegen volk, er waren godsdienstoorlogen, niet in de hemelse gewesten, maar van christenen tegen christenen. Op het kerkelijke erf heerste hongersnood, want de zielen werden niet gevoed met brood uit de hemel. Eeuwen lang werd zelfs de bijbel aan de leken onthouden en later bracht de leer der vaderen een doodse, dorre toestand teweeg.

De profetische oproep werd vernomen: *‘Wordt wakker, gij dronkaards en huilt, en jammert allen, gij wijndrinkers, om de jonge wijn, want hij is van uw mond weggerukt.’* (Joël 1:5).

Is Gods volk wakker geworden? De mond der waarheid sprak, dat zowel wijze als dwaze maagden slaperig werden en insliepen. De lampen dreigden geheel uit te gaan, want er was geen olie, dat is geloof in het volle evangelie van Jezus Christus, in zijn leer over de onzienlijke wereld, die van het koninkrijk der hemelen. Er was ook geen wijn, beeld van de Heilige Geest. Doop in deze Geest en vervulling ermee waren onbekende verschijnselen. Wel waren er vele wijndrinkers in het natuurlijke leven, die de geneugten van de aarde belangrijker achtten dan de schatten van het Koninkrijk Gods. Een vleselijk christendom is onmachtig zich te verzetten tegen de inwerking van de wetteloze machten.

De profeet wijst de ware oorzaak van het onheil. Hij schildert ons de demonen in hun beschadigende en vernietigende werking: *‘Want een volk is tegen mijn land opgetrokken, machtig en ontelbaar; zijn tanden zijn leeuwentanden en het heeft hoektanden van een leeuwin.’* (Joël 1:6).

De duivel is rondgegaan als een brullende leeuw en zijn heerscharen zijn de kerken en kringen binnengedrongen met leringen van de aarde en leugens van boze geesten. De zuiver geestelijke wereld waarin de inwendige mens zich beweegt, werd ‘terra incognita’, onbekend land. Gods volk kende geen oorlog meer ‘tegen de machten, tegen de wereldbeheersers dezer duisternis, tegen de boze geesten in de hemelse gewesten’, want het was demonenblind. In de natuurlijke wereld streed men dan nog wel tegen de zogenaamde kettters en sektariërs, die meestal meer begrip hadden van het Koninkrijk der hemelen dan zij, die in concilies en synodes de belijdenisgeschriften der vaderen opstelden.

‘Spijsoffer en plengoffer zijn ontruikt aan het huis des HEREN; de priesters, de dienaren des Heren, treuren.’ (Joël 1:9).

Een overvloed van geestelijk leven geeft vredeoffers, looffers en dankoffers, die gebracht werden als spijsoffers en plengoffers. In welk tijdperk van de kerkgang ging men naar het huis des Heren om zijn God te loven en te prijzen? Soms waren er nationale dankdagen bij overwinningen op natuurlijke vijanden en vanwege het gewas van de velden, maar wanneer kwam men samen om ‘de naam van onze Here Jezus Christus te danken’ vanwege de vernieuwing en het herstel van de leden van de gemeente.

De eeuwen door moest evenwel erkend worden: *‘... het koren is verwoest, de most verdroogd, de olie weggeslonken’* (Joël 1:10). Nooit was er een rijpingsproces, nimmer waren de velden wit om te oogsten.

De sprinkhanenplaag werd gevolgd door een grote droogte. *‘Verschrompeld zijn de zaadkorrels onder haar aardkluiten;.....’* (Joël 1:17).

De machten hadden de bodem, waarop het zaad van het woord van God moest vallen, hard gemaakt en ontoegankelijk. Het woord werd trouwens van zijn kracht beroofd en onwerkzaam gemaakt. Het verschrompelde. Zo sprak Jezus: ‘Gij hebt het woord van God van zijn kracht beroofd ter wille van uw overlevering’. Er viel geen regen, beeld van het gemis van de werking van Gods Geest. Niemand was bezig in de hemelse gewesten om daar te wandelen, te strijden en te overwinnen. Niemand begreep dat het woord

geestelijk voedsel is voor de mens des harten in de onzienlijke wereld. Niemand verstond dat de bijbel een geestelijk boek is, dat geestelijk moet worden verstaan, dat een geestelijke weg aangeeft en een geestelijk doel najaagt.

Dan lezen we: *‘Hoe kreunt het vee! De runderkudden dolen rond, want er is voor hen geen weide; ook de schapenkudden lijden zwaar. ... Zelfs de dieren des velds zien smachtend tot U op, want de waterbekken zijn uitgedroogd en een vuur heeft de weiden der woestijn verteerd.’* (Joël 1:18,20).

De schepping zuchtte tevergeefs, want de zonen Gods werden nooit geopenbaard. De kerk had haar gewas op moeten brengen, maar zij deed dit niet. Men kon op zijn best treuren: *‘Omgordt u en weeklaagt, gij priesters; jammert gij dienaren van het altaar.’* (Joël 1:13).

De rechtzinnige belijders moesten allerwegen erkennen dat zij in een doodse sfeer leefden. Wie van hen was uit de duisternis overgezet in het Koninkrijk van de Zoon van Gods liefde? Waar bestonden de zogenaamde schatten van de kerk uit? Niemand die het wist. Elke grasspriet was kaalgevreten en daarom maakte men zijn samenkomsten tot middelpunten van geklaag en geweene. Nergens hoorde men evenwel van werkelijke overwinningen en vernieuwingen. Ondanks boetepredikaties, ondanks de angst voor hel en verdoemenis, ondanks reformaties en opwekkingsbewegingen bleef alles zo het was.

Toelichting op Joël 2

Demonische invasie

‘Blaast de bazuin op Sion en maakt alarm op mijn heilige berg! Dat alle inwoners van het land sidderen, want de dag des HEREN komt. Want hij is nabij! Een dag van duisternis en van donkerheid, een dag van wolken en van dikke duisternis.’ (Joël 2:1,2a).

Bij het blazen van de bazuin worden opnieuw taferelen geschilderd die aan de komende geslachten moeten worden doorgegeven. De demonische invasies in de kerk zullen niet af, maar toenemen, totdat ze hun climax bereiken. Er ontwikkelden zich twee dingen bij deze verdrukkingen in de hemelse gewesten. Er wordt een enorme machtsontplooiing van het rijk der duisternis geconstateerd en tegelijkertijd een grote werking van de Geest Gods voorspeld. De machten gaan zich immers tot het uiterste verzetten, wanneer de tijd aanbreekt dat de mens Gods zich gaat openbaren, wanneer er geestelijke mensen komen wier wandel en strijd geheel in de hemelse gewesten zijn. Onze Heer sprak dat er een verdrukking zou komen, zoals er nog nooit was geweest en ook niet meer zijn zou. Hiermee bedoelde Hij dat het volk van God gewikkeld wordt in een geestelijke worsteling en te maken krijgt met een demonische aanval die zo fel zal zijn, dat zelfs de uitverkorenen erdoor dreigen verleid te worden. De voorspelde afval zal leiden tot de openbaring van de mens der wetteloosheid.

Op de heilige berg Sion moet alarm worden geslagen. In de stad Gods, het geestelijk Jeruzalem hier op aarde, zal door deze verdrukking een scheiding veroorzaakt worden tussen degenen die de Heer volkomen toebehoren, die vernieuwd zijn in hun denken, en degenen die niet radicaal met de geest van de wereld hebben gebroken. Het oordeel of de scheiding begint immers bij het huis van God.

Joël schildert hier allereerst de grote afval, dus hoe de machten binnendringen in de aards gerichte kerken en deze demoraliseren. Daarna houdt hij zich bezig met de ware gemeente, wier leden

in de verdrukking gekeurd en gelouterd zijn en zeer begenadigd worden. De dag des Heren komt en daarom openbaart de Here ook nu de dingen die geschieden zullen aan zijn knechten de profeten. Wij zien allerwegen de inwoners ‘van het land’ of zoals ook vertaald kan worden, die ‘der aarde’ sidderen voor de dingen die gaan komen. Onder verschillende beelden wordt het openbaar worden van de demonen weergegeven: een dag van duisternis en van donkerte, een dag van wolken en van nevelfloers. Wanneer hier van wolken gesproken wordt, zijn deze niet de stralende en witte wolken waarmee de gemeente menigmaal vergeleken wordt, maar de laaghangende duistere formaties van geesten, die wij willen aanduiden met dichte mistbanken. Deze beletten immers het geestelijke uitzicht en veroorzaken dikke duisternis.

‘Als morgenrood uitgespreid over de bergen, is een talrijk en machtig volk.’ (Joël 2:2b).

De ochtendzonnestraal op de schitterende en doorschijnende vleugels van de sprinkhanen en geeft hun een levendige en heldere kleur, die met het morgenrood kan worden vergeleken. Joël schildert hier dus de vijandige legers juist voordat deze de aanval beginnen.

Ook Johannes op Patmos zag een soortgelijk visioen als Joël en hij gaf dit weer aan latere geslachten door. Hij beschrijft in Openbaring 9 in de vijfde en in de zesde bazuin waar deze demonische heerscharen vandaan komen en op welke wijze ze gegroepeerd zijn. Uit de afgrond stijgen ontelbare occulte demonische geesten op ‘als de rook van een grote oven’. Deze wetteloze geesten komen dan als een sprinkhanenplaag over de aarde.

Er zijn evenwel meerdere vijandelijke formaties die uitgespreid op de vele bergen rondom Jeruzalem liggen. De duivel trekt voor de dag des Heren al zijn troepen samen, teneinde de laatste slag in de hemelse gewesten te winnen. Zo tekent Johannes ons ook nog de legioenen die onder bevel staan van vier grootvorsten, die tot de tijd van het einde gebonden waren bij de Eufraat. Hun ‘getal’ was tweemaal tienduizend tienduizendtallen. *‘Zijn aanblik is als die van paarden; als rossen rennen zij’* (Joël 2:4). Hun demonische kleur wordt in de Openbaring niet vergeleken met het ‘morgenrood’, maar zij hebben glinsterende “rossige en blauwe en zwavelkleurige harnassen”.

Van dit ‘talrijk en machtig volk’ wordt opgemerkt: ‘...*desgelijks is er van ouds niet geweest en zal er na hem niet meer zijn...*’ (Joël 2:2). Onze Heer sprak over een verdrukking ‘zoals er niet geweest is van het begin der wereld tot nu toe en ook nooit meer wezen zal’ (*Mattheüs 24:21*). Het moet toch wel duidelijk zijn, dat hier sprake is van een invasie van duistere machten zoals voor de mensheid onbekend was. Er komen geesten in het geweer, wier inwerking op de mens zodanig destructief is, dat geen vergelijkingen met voorgaande gevallen te maken zijn. Joël profeteert: ‘*Voor hem uit verteert een vuur en achter hem laait een vlam; als de hof van Eden is het land vóór hem, en achter hem is het een woeste wildernis; en ook is er aan hem niet te ontkomen.*’ (Joël 2:3).

Na de val van Adam was op aarde nooit meer een paradijselijke toestand, maar de verdrukkingen in de laatste dagen zijn zo groot, zo ontwrichtend en wetteloos, dat deze vergelijking van de hof van Eden met de woeste wildernis toch goed het verschil weergeeft tussen wat geweest is en wat komen gaat. In de Openbaring wordt meegedeeld dat de gemeente van Jezus Christus met hulp van Michaël en zijn heilige engelen de draak overwint. Dan worden de zonen Gods geopenbaard, die de zuchtende schepping kunnen gaan bevrijden. Om nu te verhinderen dat het vrouwenzaad hem verder de kop vermorzelen zal, stelt de draak zich op aan het zand der zee, dus op de scheiding tussen de aarde en de zee. In de diepte van de zee is de afgrond waar de engelen des doods zich bevinden (zie onze uitleg van Openbaring 13 in ‘De Openbaring’). Dezen hebben tot taak de doden te bewaken en te bewaren. Hier bevinden zich de sterkste en machtigste engelen van het gehele rijk der duisternis. Zij zijn immers zulke heersers, dat nooit enige geest tot aan de opstanding van onze Heer toe, in staat was hen blijvend te ontvluchten. ‘De dood heeft geheerst’, schreef de apostel Paulus. Het is alleen aan Jezus Christus gelukt deze doodsmachten te overwinnen door de kracht van de Heilige Geest. Door de draak worden nu deze machten ‘naar boven’ gehaald. In de praktijk wil dit zeggen dat men door spiritistische seances en door occulte leringen in staat is massaal deze verdervende en wetteloze geesten op te roepen. Men zal niet alleen verbinding zoeken met ‘de geesten van doden’, maar met de doodsendelenzelf: ‘In die dagen zullen de mensen de dood zoeken’ (*Openbaring 9:6*).

De taak van de engelen des doods bestaat hierin, dat zij de geesten der gestorven mensen al of niet verbonden met de boze geesten in wier macht zij zich bevonden, hun plaats aanwijzen in het dodenrijk om ze daar te bewaren tot de jongste dag. Het is wel duidelijk dat deze cipers geen gemeenschap met levende mensen mogen hebben. Verlaten zij 'hun eigen woning' zoals in *Judas 6* vermeld wordt, dan doen ze dit wèl. De religie om met de dood gemeenschap te hebben zal onder de mensen zo geïntensiveerd zijn, dat zij 'zullen begeren te sterven, maar de dood vlucht van hen weg'. De doodsengelen die zich met de mens verbonden hebben, willen immers niet meer terug naar de afgrond, want dan zouden zij in plaats van bewakers, zelf gevangen gehouden worden tezamen met de inwendige mens met wie ze verbonden zijn.

In *Openbaring 13* wordt ons beschreven hoe het beest uit de afgrond, een sterke doodsengel, wordt opgeroepen, en meegedeeld dat de duivel hem zijn kracht, zijn troon en macht afstaat. Deze geweldenaar vaart in de antichrist, het beest uit de aarde. Dan openbaart zich 'de mens der wetteloosheid, de zoon des verderfs, de tegenstander' (*2 Thessalonicenzen 2:3,4*). Deze 'zoon des verderfs' heeft dus in zich een doods macht die genoemd wordt: de zoon van Apollyon, dat is verderver, de koning des doods. Het geheim der wetteloosheid is dus, dat in de antichrist en zijn legerscharen niet alleen alle machten aanwezig zijn, die vanaf de val van de mens hun destructief werk hebben gedaan, maar dat zij bovendien verbonden zijn met de geesten uit het dodenrijk. Over het rijk van de antichrist hangt de sfeer van het occultisme en de wade van de dood. Zo'n klimaat is nooit op aarde geweest en daarin verschilt de eindtijd van ieder ander tijdsbestek. Tot zijn gemeente zegt onze Heer evenwel: Ik geef je de overwinning over de gehele gecombineerde legermacht van de vijand.

Van het satanische leger profeteert Joël: '*Voor zijn aangezicht beven de volken; alle gezichten verbleken van angst.*' (Joël 2:6).

De gehele maatschappij die zich voorheen nog 'christelijk' noemde, wordt door deze infiltratie van de antichristelijke geestenwereld ontworcht. De verwording is te merken in het gezin, in het onderwijs, in de fabriek, in de politiek, in de cultuur, in het seksuele leven. De ontbindende doods machten tasten het geor-

dende harmonische leven aan, dat altijd in standgehouden werd door de ordenende wereldgeesten. Deze zijn de coördinerende bundelingen van de menselijke geesten, die positief zijn opgesteld, die met elkaar samenwerken om iets tot stand te brengen, en die het leven op aarde ontwikkelen en opbouwen. De apostel sprak evenwel dat de wereldgeesten 'zwak en armelijk' blijken te zijn in hun verzet tegen de ontbindende geesten. Ze zijn onmachtig het verwordingsproces tegen te houden. Ieder gezag waardoor de wereldgeesten de orde en de wet handhaven, stort ineen. De profeet voorspelde dat ieder maatschappelijk fundament wordt ondergraven: 'Held en krijgsman, rechter en profeet, waarzegger en oudste, hoofdman over vijftig, aanzienlijke raadsheer, kundig handwerksman en schrandere bezweerder' verdwijnt (*Jesaja 3:1-4*).

De geest van de antichrist verheft zich tegen al wat God of voorwerp van verering heet. Hij eist de mens die God tot Zijn woning had bestemd, volkomen voor zich op, en 'zet zich zo in de tempel Gods, om aan zich te laten zien, dat hij een god is' (*2 Thesalonicenzen 2:4*). Dan is er zelfs geen plaats meer voor de doorsnee occultist aller tijden: de waarzegger en de schrandere bezweerder. In deze nihilistische samenleving wordt de chaos compleet, 'omdat knapen hun gegeven zijn tot vorsten en de moedwil over hen heerst' (*Jesaja 3:4*). In het bijzonder zal de jeugd slachtoffer worden van de antichristelijke machten, want 'het groene gras zal verbranden'.

Jezus sprak over een radeloze angst onder de volken vanwege het bulderen van zee en branding, terwijl de mensen bezwijmen van vrees en angst voor de dingen, die over de wereld komen. 'Want de machten der hemelen zullen wankelen.' (*Lucas 21:25,26*). De gehele geestelijke wereld komt in beweging. De grens van het zichtbare, de aarde, en die van het onzichtbare, de zee, wordt hier door de branding uitgebeeld. De wereldkerken, maar ook de kleinere gemeenschappen en kringen zullen alle openstaan voor deze geweldige invasie van wetteloze geesten. 'Zij stormen op de stad aan; zij rennen op de muur, zij klimmen in de huizen; zij komen door de vensters als een dief.' (Joël 2:9).

Successievelijk wordt terrein verloren. Eerst een aanval op de stad door zedeloze lectuur, door demonische kunstuitingen in muziek en schilderkunst, langs de weg van radio en televisie, of

door de oecumenische gedachte. De vijandige legers rennen dan over de muur om binnen de stad Gods de opleidingsinstituten, de hogescholen, de universiteiten en bijbelcolleges binnen te dringen en deze tot bolwerken te maken van ongelooft en modernisme of aards gericht fundamentalisme. Dan komen de christelijke gezinnen aan de beurt, die bearbeid worden door de theologen en leraars die het 'hoger' onderwijs volgden. Het huwelijksleven wordt aangetast en de kinderen komen in contact met allerlei vormen van ongerechtigheid en vuilheid. Zo zien we hoe in onze tijd de onderontwikkelde volken door de zogenaamde christelijke landen gesteund worden met natuurlijke gaven. Als tegenprestatie ontvangen zij dan de occulte heidense inzichten en geeft de predikant tegenwoordig soms les in yoga of transcendentie meditatie en wat verder de oosterse religies te bieden hebben.

In *Zacharia 14:2* wordt geprofeteerd, dat God zelf alle volken tegen Jeruzalem ten strijde laat vergaderen. Deze 'volken' zijn beeld van geestelijke boosheden die uit alle sferen van het rijk der duisternis gerekruteerd worden en die de ondergang van de kerk in het laatste der dagen bewerken. Het zal dan blijken dat zij haar leden geen bescherming en veiligheid kan bieden tegen de overspoelingen van de demonen. Slechts zij die tot 'de rest' behoren, zullen niet worden uitgeroeid. Dit overblijfsel wordt gevormd door hen die de tempel Gods in de geestelijke wereld vormen, die gezalft zijn met de Heilige Geest en in wier leven de leer van het Koninkrijk der hemelen een realiteit werd. In *Openbaring 11:1,2* wordt hierover meegedeeld: 'Sta op en meet de tempel Gods en het altaar en hen die daarin aanbidden. Maar laat de voorhof, die buiten de tempel is, er buiten, en meet die niet; want hij is aan de heidenen gegeven en zij zullen de heilige stad vertreden'.

Het zal dus blijken dat velen niet bestand zullen zijn in deze oorlog. Zij hadden onvoldoende kennis van de geestelijke wapenuitrusting om weerstand te kunnen bieden in de boze dag. Paulus waarschuwde de gemeente dat bij de openbaring van de mens der wetteloosheid de afval algemeen zou zijn. In de strijd wordt men sterk, of men wordt down en behoort tot de verliezers. Op deze wijze ontstaat dan de definitieve scheiding tussen het ware volk van God dat ondanks de verdrukking volhardt en staande blijft,

en het grote deel dat de strijd te zwaar acht. Zij laten dan los wat ze hebben, omdat zij de hun opgedrongen oorlog schuwen.

Zacharia en ook Joël spreken over het feit, dat de Here God dit alles zo wil: *'En de HERE verheft zijn stem voor zijn strijdmacht heen, want zijn leger is zeer talrijk; want machtig is het leger dat zijn woord volbrengt'* (Joël 2:11).

Door middel van de grote verdrukking gaat de Heer zijn eeuwig plan uitvoeren. De zonen Gods worden openbaar, wanneer de afval op het allerergst is. Zo zien wij in onze tijd hoe het verbasteringsproces toeneemt, maar ook het ware volk van God steeds meer de hoge weg kiest. Velen hebben er moeite mee, dat deze antichristelijke armee een strijdmacht van God wordt genoemd. Toch zien wij deze voorstelling van zaken ook bij het blazen van de zesde bazuin. Er is dan een stem te horen uit de vier horens van het gouden altaar, dat voor God is. Dit altaar is beeld van de zuivere gemeente, die door haar aanbidding, lofprijzing en gebeden een geestelijke wierookgeur omhoog doet stijgen.

De vrouw des lams bereikt haar onberispelijkheid en volkomen heiligheid, uitgebeeld door het goud van het altaar, wanneer de vier engelen worden losgelaten, die bij de grote rivier de Eufraat gebonden zijn. Aan deze stroom lag eenmaal Babel, een beeld van de verworden kerk. Deze stad wordt door de wetteloze geesten met de grond gelijk gemaakt. Alle demonen die in de schijnkerk eeuwen lang gebonden waren, daar hun 'schuilplaats' vonden, worden dan in dat laatste tijdperk losgelaten. 'Zij zullen de hoer haten, en zij zullen haar berooid maken en naakt, haar vlees eten en haar met vuur verbranden. Want God heeft in hun hart gegeven zijn zin te volbrengen en dit eensgezind te doen en hun koningschap aan het beest te geven, totdat de woorden Gods voleindigd zullen zijn. En de vrouw, die gij zag, is de grote stad.' (*Openbaring 17:16-18 en 18:2*).

De valse kerk wordt dus door de antichrist geliquideerd. Voor haar val krijgen de kinderen Gods nog de raad: 'Gaat uit van haar, mijn volk, opdat gij geen gemeenschap hebt aan haar zonden en niet ontvangt van haar plagen.' (*Openbaring 18:4*). Wij weten dat eenmaal de Perziaan Cyrus gebruikt werd om Babel te verwoesten. Deze heiden kende de ware God niet, maar vanwege deze mach-

tige opdracht noemde de profeet hem ‘mijn herder, die al mijn welbehagen zal volvoeren door tot Jeruzalem te zeggen: het zal worden herbouwd en de tempel zal worden gegrondvest’. Hij wordt zelfs een ‘gezalvde’ of Messias genoemd, om het onheil te bewerken over Babel. Daarom is Kores of Cyrus een type van de antichrist. Deze verwoest immers het geestelijke Babylon en ontvangt daarom de ‘schatten der duisternis en de rijkdommen der verborgen (occulte) plaatsen.’ (*Jesaja 44:27-45:8*).

De verdrukkingen door de antichrist zijn uiteindelijk middel in Gods hand om het volk van God op de goede plaats te brengen in de hemelse gewesten: ‘op eigen bodem, naar eigen plaats en op de grond des Heren’ (*Jesaja 14:1,2*). Zijn aanvallen hebben tot gevolg dat de gelovigen zich ontwikkelen tot sterke zuilen in de tempel Gods, dat er een gemeente ontstaat van koningen en priesters, die overwinnen gelijk de Heer overwonnen heeft.

Verandering van denken

Opnieuw klinkt de oproep tot vernieuwing van denken: *‘Bekeert u tot Mij met uw ganse hart, en met vasten en met geweent en met rouwklacht. Scheurt uw hart en niet uw klederen en bekeert u tot de HERE, uw God.’* (Joël 2:12-13).

Te midden van de grote verdrukking, van de angst en van de wanhoop waarmee het volk van God in de laatste dagen geconfronteerd is, wordt de weg getoond tot ontkoming. Het wordt opgeroepen zich onverdeeld tot God te keren. Terwijl het zich losmaakt van zijn vroegere wandel, zal er droefheid zijn om de verwoesting waarin het zich bevindt, en het zal rouwklagen om het leven dat verloren ging. Het gaat hier niet om uiterlijk gejammer, ook niet om het gaan in het zwart, maar om een innerlijke verslagenheid en erkenning van gemis aan leven. Alleen het eeuwige evangelie, de volle waarheid, kan nog soelaas bieden. ‘Het volk van God, zijn Israël, zijn besnedenen van hart’. Het scheurt zijn hart, dit wil zeggen dat het zich naar de inwendige mens volkomen losmaakt van de boze machten, van de inspiraties van de god van deze eeuw, die de zinnen van het afvallige christendom verblindt. Dit Israël Gods breekt dan de banden met zonde en leugen. Zijn vasten bestaat niet uit het zich onthouden van spijzen,

maar het is de radicale breuk met de onreine geestenwereld. Zo sprak de profeet: 'Is dit niet het vasten dat Ik verkies: de boeien der goddeloosheid los te maken, de banden van het juk te ontbinden, verdrukten vrij te laten en elk juk te verbreken?' (*Jesaja 58:6*). Ook in de eindtijd moet het boze geslacht uitvaren door bidden en vasten, dit wil zeggen door bezig te zijn in de hemelse gewesten en de wereldse lusten te verzaken: de begeerte des vlezes, de begeerte der ogen en een hovaardig leven.

Aan het einde van deze bedéling leeft er een volk van God dat vrij is van leugenleringen, van zondige gedachten, van woorden en daden en van overweldiging door ziektemachten, dus verlost van iedere vorm van wetteloosheid. Deze christenen zijn door de God des vredes geheel en al geheiligd. Hun geest, ziel en lichaam zijn ongerept bewaard en onberispelijk bij de koninklijke intocht van Jezus Christus hier op aarde (*1 Thessalonicenzen 5:23*). Zij ontbinden allen die bevrijding zoeken van de knellende banden der demonen en stellen de geestelijk onderdrukten in vrijheid. Hun optreden is na de apostolische tijd opnieuw een voortzetting van ál wat Jezus begonnen is te doen en te leren. Zij hebben zich in deze tijden van grote nood tot de Heer bekeerd met hun ganse hart, en worden behouden uit het verkeerde geslacht dat alle eeuwen afgeweken was van het levenspatroon dat de Meester als voorbeeld gaf. Niet alleen de vergevorderden, 'de ouden', maar ook 'de zonen en dochters', de pas bekeerden, 'de kinderen en de zuigelingen' in het geloof, hebben deel aan dit heil.

In deze zware tijden horen we de godsspraak: 'Maar ook nu nog...' (Joël 2:12). In hoofdstuk 1:14 was het volk ook opgeroepen tot een verandering des harten, maar we lezen niet dat hunnerzijds daarop een positief antwoord volgde. De afval bleef om zich heen grijpen en het ware volk van God was 'achtergebleven als een hut in de wijngaard, als een nachthut in een komkommerveld, als een belegerde stad' (*Jesaja 1:8*). In de eindtijd spreekt de Heer evenwel: richt je nu op het volle evangelie, dat je overzet in de hemelse gewesten en dat je macht geeft over de gehele leger-schare van de vijand.

De herontdekte boodschap van Jezus Christus gaat uit van het axioma dat God enkel goed is. Het woordje 'God' is identiek met

het Angelsaksische of Westgermaanse 'good', 'goed' en 'gut' (Unger's Bible Dictionary). Zijn naam wijst op goedheid: '*Want genadig en barmhartig is Hij, lankmoedig en groot van goedertierenheid, berouw hebbende over het onheil*' (Joël 2:13), dat de vijandelijke strijdmacht teweeg bracht. Laat daarom: '*...de priesters, de dienaren des HEREN, tussen de voorhal en het altaar wenen en zeggen: Spaar, HERE, uw volk en geef uw erfdeel niet prijs aan de smaad, zodat de heidenen met hen zouden spotten. Waarom zou men onder de volken zeggen: Waar is hun God?*' (Joël 2:17).

Het geestelijke Israël is Gods erfdeel, want het is een volk tot alle goed werk voorbereid. Dit erfdeel moet nog tot volle ontwikkeling worden gebracht. De tijd is aangebroken dat de Heer aan zijn volk weer schenkt: apostelen, profeten, evangelisten, herders en leraars om de heiligen toe te rusten. Wie tussen het heilige en het brandofferaltaar blijft staan, wie geen wezenlijke priesterdienst in de tempel verricht, is in de laatste dagen niet bestand tegen de wetteloze machten van het antichristelijke leger. Volgens *Openbaring 11:2* wordt de voorhof prijs gegeven aan deze invasietroepen. De afvallige kerk zal niet alleen ondergaan; maar ook zij die niet welbewust de hoge weg bewandelen, zullen bezwijken.

De oproep tot vernieuwing wordt nooit massaal beantwoord. De boodschap van het Koninkrijk der hemelen wordt immers door de natuurlijke christen, hoe orthodox hij verder ook mag zijn, niet geaccepteerd. De geschiedenis herhaalt zich, dat over een ongehoorzaam geslacht komt 'al het rechtvaardige bloed, dat vergoten werd op de aarde, van het bloed van Abel, de rechtvaardige, tot het bloed van Zacharia, de zoon van Berechiah, die vermoord werd tussen het tempelhuis en het altaar', de plaats waar men nu opgeroepen wordt om te wenen (*Mattheüs 23:35*).

'Dit geslacht', waar Jezus over sprak, wordt niet alleen gevormd door de Christus verwerpende joden, maar bestaat uit allen, vanaf Kaïn, die hoewel zij uiterlijk God dienen, toch geen ware gemeenschap door de Geest met Hem hebben. Slechts een overblijfsel van het christendom wordt behouden, volgens de regel: 'Al was het getal der kinderen Israëls als het zand der zee, het overschot zal behouden worden.' (*Romeinen 9:27*).

De dienaren des Heren die hun arbeidsveld in de tempel hebben, worden als het 'koninklijke priesterschap', speciaal opgeroe-

pen om te wenen en te bidden, wanneer zij de grote, ontredderde schare in de voorhof zien. Niet de menigte daar wordt massaal opgeroepen te wenen, maar de gezalfde priesters des Heren, wier hart met ontferming bewogen is over het onwetende, dolende en overweldigde volk. Zij moeten het voorbeeld van Jezus volgen, die door innerlijke barmhartigheid geleid, weende over Jeruzalem. Zij moeten de redder en de verlosser van het volk aanroepen om bewaring en hulp. In onze dagen denkt men vaak dat men door boetepredikaties en aanklachten het volk tot berouwvol wenen moet brengen, maar hierover wordt op deze plaats door Joël niet geprofeteerd. Het heeft ook geen enkel nut, want dit geschrei en geschreeuw eindigt meestal in emotionele taferelen, waar slechts het zielenleven in beweging wordt gebracht, maar niet 'de hand Gods' tot redding. Zulke bijeenkomsten ontaarden in een schouwtooneel van 'vrome' geesten.

De priesterlijke stam ontving op aarde geen bezittingen, want 'de HERE, de God van Israël, was zelf hun erfdeel' (*Jozua 13:33*). Zo is het geestelijk Israël nu het erfdeel van God en Hij is hun erfdeel, wanneer zij niet aards, maar hemels georiënteerd zijn. Dan getuigen zij: 'Gezegend zij de God en Vader van onze Here Jezus Christus, die ons met allerlei geestelijke zegen in de hemelse gewesten gezegend heeft in Christus.' (*Efeziërs 1:3*). Het ware volk van God in de eindtijd is een schare van geestelijke mensen. Hun voorbede komt overeen met de uitroep van de weduwe in de gelijkenis van de onrechtvaardige rechter. Zij vragen ook: 'Doe ons recht tegenover onze tegenpartij'.

Joël spreekt hier niet over sprinkhanen, maar hij duidt de vijanden nu rechtstreeks aan als 'heidenen', beeld van de boze geesten. In plaats van 'zodat de heidenen met hen spotten' heeft de Statenvertaling: 'Dat de heidenen over hen zouden heersen', evenals de Septuaginta. De Vulgaat gebruikt het werkwoord 'overmeesteren'. Wij hebben evenwel de blijde zekerheid dat wij het juk van de demonen zullen afschudden, want er staat: 'Ik zeg u dat Hij hun spoedig recht zal verschaffen'. In de eindtijd hanteren wij opnieuw na zoveel eeuwen de sleutels van het Koninkrijk der hemelen. Deze kennis van de geestelijke wereld schept de mogelijkheid dat God al zijn toezeggingen nog in onze dagen zal bewerken.

De vijand zal ondergaan

In de eindtijd komt de grote doorbraak:

'Toen nam de HERE het op voor zijn land en Hij kreeg medelijden met zijn volk' (Joël 2:18), dat volhardde in het gelovige gebed.

'De HERE antwoordde zijn volk. Zie, Ik zal u koren, most en olie zenden, zodat gij daarmee verzadigd wordt.' (Joël 2:19).

Het keerpunt komt. Gods volk gaat niet oneervol ten onder. Het zal een schare van overwinnaars zijn. Het woord van God, 'het koren', zal in grote volheid geopenbaard worden en ook de Heilige Geest, 'de wijn en de olie', zal gezonden worden. De profeet Joël schildert ons een panorama van herstel. Wij kunnen het ons in deze tijd van grote geestelijke verdrukking nooit genoeg voorhouden: de verademing komt. Als aandeelhouders aan het lijden van Christus zullen wij ook deelhebben aan zijn verheerlijking, want het woord van God trekt uit 'overwinnende en om te overwinnen' (*Openbaring 6:2*).

Opnieuw worden we herinnerd aan het beeld van de sprinkhanenplaag. Gewoonlijk komen deze horden met de zuidenwind mee uit de woestijn van Arabië, maar we hebben hier te maken met een bijzondere legermacht die zich in de laatste tijden openbaart. Het kwaad komt immers uit het noorden (*Jeremia 4:6* en *6:1*). De Hebreeër kende geen nevenuitdrukkingen voor noordwesten en noordoosten, maar hier wordt ongetwijfeld in letterlijke zin de Syrische woestijn bedoeld. Daarachter lagen dan de wereldrijken van Assur, Babel en tenslotte het Perzische rijk van Cyrus, de 'gezalfd', als beeld van de antichrist.

De belofte wordt geschonken: *'Ik zal van u wegdrijven die uit het Noorden...'* (Joël 2:20). De wind zal grote zwermen van de voorhoede naar de oostelijke of Dode Zee waaien en de achterhoede van de vijandelijke armee zal prijsgegeven worden aan de zee van het westen of de Middellandse Zee. De oevers van deze zeeën zullen met hopen dode sprinkhanen worden bedekt, zodat ze overgegeven worden aan *'stank en verpesting'* (2:20, Can.Vert.). Ook is er dan nog sprake van een wegdoen *'naar een dor en woest land'* (2:20). Nog steeds spreekt de profeet in gelijkenissen over de ondergang van het antichristelijke leger. Zo zag Johannes hoe 'het beest en de koningen der aarde en hun legerscharen zich verzameld

hadden om de oorlog te voeren tegen Hem, die op het paard zat, en tegen zijn leger. En het beest werd gegrepen en met hem de valse profeet, ... levend werden zij beiden geworpen in de poel des vuurs, die van zwavel brandt. En de overigen werden gedood met het zwaard, dat kwam uit de mond van Hem, die op het paard zat; en al de vogels werden verzadigd van hun vlees' (*Openbaring 19:19-21*).

De zee is hier in de profetie van Joël het beeld van de afgrond of het rijk des doods. Het dorre en woeste land illustreert het wezen van de buitenste duisternis, de tweede dood, waarin de antichrist met het beest uit de afgrond, wordt geworpen.

In de profetie van Jesaja over Sebna, ook een type van de antichrist, wordt voorspeld: 'Zie, de HERE zal u wegslingeren, zoals een man iets wegslingert; Hij zal u stevig ineenwickelen, u vast in elkaar rollen als een kluwen, u wegwerpen als een bal naar een zeer uitgestrekt land: daar zult gij sterven en daar zullen uw praalwagens zijn, schandvlek van het huis uws heren!' (*Jesaja 22: 17-19*). Dit is wel een duidelijke omschrijving van het binden der boze machten en het werpen in de afgrond, of hier van het verdoen van de antichrist en het beest in de buitenste duisternis.

In onze tijd krijgen deze godsspraken een duidelijke betekenis. Met de kennis van het Koninkrijk der hemelen gaan we ze weer leren verstaan. Wij zijn immers de eindtijd ingegaan en daarom openbaart de Heer ons dingen, die eeuwen lang niet begrepen werden. Tot tweemaal toe wordt er gesproken dat er grote dingen gedaan zijn. De antichrist met zijn legermacht wordt verdelgd, '*...want hij heeft grote dingen gedaan.*' (Joël 2:20). Johannes schreef: 'Die de tekenen voor zijn ogen gedaan had, waardoor hij hèn verleidde, die het merkteken van het beest ontvangen hadden' (*Openbaring 19:20*). Paulus deelde mee dat zijn komst was 'naar de werking des satans met allerlei krachten, tekenen en bedrieglijke wonderen' (*2 Thessalonicenzen 2:9*). Er staat evenwel ook: '*...jubel en verheug u, want de HERE heeft grote dingen gedaan.*' (Joël 2:21). Wetteloosheid, ontbinding, afval en opstand tegen God vindt men op de ene zijde van de medaille, maar de keerzijde is: God gaat machtige dingen doen en die gaan de tijd inluiden van 'de wederoprichting aller dingen, waarvan God gesproken heeft bij monde van zijn heilige profeten van oudsher' (*Handelingen 3:21*).

De leraar ter gerechtigheid

Nu volgt op welke wijze God gaat ingrijpen:

‘En gij, kinderen van Sion, juicht en verheugt u in de HERE, uw God, want Hij geeft u de leraar ter gerechtigheid...’ (Joël 2:23).

Allereerst denken we hierbij aan het vleesgeworden Woord, Jezus Christus, die voor het eerst in de geschiedenis der mensheid een leer bracht over de onzienlijke wereld. Hij verkondigde het evangelie van het Koninkrijk der hemelen. Hij wees de oorzaak aan van alle zonde, ziekte, gebondenheden en leugen. Hij ontmaskerde voor de eerste maal de nog nimmer geïdentificeerde vijand en wees een weg tot ontkoming en tot overwinning aan over de satanische machten. Hij was immers gekomen om de werken des duivels te verbreken en ons zijn methode te leren. Hij kwam om de demonen te verdelen, dit wil zeggen te verderven door hen in de afgrond te werpen en over te geven aan de verderver, Apóllyon.

Thans schenkt de opgestane Heer aan zijn volk de Heilige Geest. Deze is voor ons de ‘Leraar ter gerechtigheid’, want Hij is de Geest der waarheid, die Jezus Christus in ons verheerlijkt. Hij zal ons óók onderwijzen, zoals er staat: ‘...maar de Trooster, de Heilige Geest, die de Vader zenden zal in mijn naam, die zal u alles leren en u te binnen brengen al wat Ik u gezegd heb.’ (*Johannes 14:26*). Hij inspireert ons met dezelfde gedachten die Jezus vulden. Door zijn onderricht zal deze Leraar gerechtigheid en recht op aarde herstellen. ‘Hij zal de wereld overtuigen van zonde en van gerechtigheid en van oordeel’, dit wil zeggen van de scheiding tussen die beide. Het evangelie van het Koninkrijk zal immers over de gehele wereld worden verkondigd en dan zal het einde gekomen zijn. Dan blijkt dat het Woord in staat is geweest om te doen wat God behaagt en te volbrengen alles waartoe Hij het gezonden heeft, namelijk: het goede, het welgevallige en het volkomene. ‘Voor een doornstruik zal een cipres opschieten, voor een distel zal een mirt opschieten, en het zal de Here zijn tot een naam, tot een eeuwig teken, dat niet uitgeroeid zal worden.’ (*Jesaja 55:13*).

Joël profeteerde: *‘Vreest niet, gij dieren des velds, want de weiden der woestijn groenen, want het geboomte draagt zijn vrucht, vijgeboom en wijnstok geven hun rijkdom.’* (Joël 2:22). Gods Woord

en zijn Geest zullen dus overvloedig leven openbaren. Dan wordt het rouwkleed verwisseld voor een lofgewaad en in plaats dat het hoofd bedekt is met as, zal het een koninklijke kroon als sieraad dragen. Niet langer 'vlucht de blijdschap van de mensenkinderen weg', maar eeuwige vreugde zal op hun hoofd zijn. De ganse scheping zal het heil ervaren.

De vroege en de late regen

De beloften van herstel en vernieuwing voor onze tijd lopen parallel met die voor Israël in het oude verbond. De toezegging dat God medelijden met zijn volk krijgen zou, werd in de schaduwachtige bedeling vervuld, toen Zacharias getuigde: 'Geloofd zij de Here, de God van Israël, want Hij heeft omgezien naar zijn volk en heeft het verlossing gebracht, en heeft ons een hoorn des heils opgericht.' (*Lucas 1:68,69*). De Leraar ter gerechtigheid, Jezus Christus, werd geschonken en diens onderwijs bracht de grote omkeer teweeg in het overblijfsel van Israël. Zo zal ook in onze tijd opnieuw het volk des Heren toebereid worden door de Heilige Geest, de Leraar ter gerechtigheid die de Vader gezonden heeft in de naam van Jezus, om het goede zaad te ontvangen en te doen uitspruiten.

Het beeld dat Joël gebruikt, is ontleend aan de landbouw in Palestina. Daar zijn drie regenperioden. Na een zeer droge en hete subtropische zomer komt in de herfst de kentering. Omstreeks de tweede helft van oktober en begin november valt de vroege regen. Deze is nodig om de grond week te maken, zodat hij toebereid zal zijn het zaad te ontvangen en om zo ongeveer een maand later de grote massa water van de winterregens in zich op te nemen. De droge pauze tussen de vroege en de winterregens wordt dus benut om het land te bewerken, om te ploegen en de (winter)tarwe te zaaien. Blijft de vroege regen weg, dan vermeerdert het stof op verschrikkelijke wijze en kan het zaaisel de harde grond niet doorbreken. De winter is de tijd van de zware regenval, zoals het *Hooglied* constateert: 'De winter is voorbij, de plasregen is over' (*2:11, St.Vert.*). In de lente kan bij het toenemen van de warmte en droogte evenwel geen oogst worden verwacht, indien de late of spade regen niet valt, want dan verschrompelt het gewas en

de vrucht kan zich niet ontwikkelen. Omstreeks april behoort daarom de spade regen te vallen, die ervoor zorgt dat het tijdens de winter gegroeide graan, niet verkommert. De vroege en spade regen zijn dus onmisbaar voor een goede oogst. Daarom worden zij telkens te samen genoemd als bewijs van Gods gunst (*Deuteronomium 11:14* en *Leviticus 26:4*).

Wij lezen nu: ‘...ja, regenstromen laat Hij voor u neerdalen, vroege regen en late regen, zoals voorheen.’ (Joël 2:23).

Bij de uitlegging van dit vers is het nodig ons de uitspraak van de apostel Petrus te herinneren, die ook voor Joël geldt, dat de profeten over de voor ons bestemde genade spraken. Het zou voor deze oudtestamentische profeet niet moeilijk zijn geweest om zijn godsspraken in de natuurlijke wereld te verklaren, zoals later de rabbijnen deden en vele christenen dit ook nu nog doen. Deze spreken dan over een vernieuwing van het land, waarbij woestijnen worden veranderd in paradijzen, en over een nationaal ontwaken van het volk Israël. Deze ongeestelijke verklaringen gaan evenwel in tegen de uitleggingen die in het Nieuwe Testament gegeven worden. Ook aan Joël werd door de Heilige Geest geopenbaard, dat hij met zijn profetieën niet zichzelf bedoelde, noch een natuurlijk volk, maar dat hij de gemeente diende (*1 Petrus 1:12*). Daarom ‘vergeestelijkt’ ook Jacobus de betekenis van de vroege en late regen, dit wil zeggen dat hij ze gebruikt als beelden van grote geestelijke zegen, wanneer hij schrijft: ‘Hebt dus geduld, broeders, tot de komst des Heren! Zie, de landman wacht op de kostelijke vrucht van het land en heeft geduld, totdat de vroege en late regen erop gevallen is.’ (*Jacobus 5:7*).

De vroege regen viel in Israël om de grond voor te bereiden om het Zaad, Jezus Christus, te ontvangen. De eerste druppels vielen toen de engel Gabriël aan Zacharias verscheen en aangaande Johannes de Doper profeteerde: ‘Hij zal voor zijn aangezicht uitgaan in de geest en de kracht van Elia, om de harten der vaderen te keren tot de kinderen en de ongehoorzamen tot de gezindheid der rechtvaardigen, teneinde de Here een weltoegerust volk te bereiden’. Vanwege hun ongehoorzaamheid hadden de vaderen in bekommering en geestelijke schraalheid geleefd, maar dit zou veranderen, wanneer een nieuw geslacht zou opstaan. Tijdens de be-

diening van de voorloper werd de grond week, dit wil zeggen dat 'hij velen der kinderen Israëls zou bekeren tot de Here, hun God' en daarmee ontvankelijk maken voor de prediking van Jezus. Johannes 'zou uitgaan voor het aangezicht des Heren, om zijn wegen te bereiden' (*Lucas 1:16,17* en *76*).

Ook behoort bij de vroege regen de verwekking van Jezus Christus door de Heilige Geest, diens opgroeien tot volwassenheid te midden van een gelovige rest, en tenslotte ook zijn doop in water en zijn doop in de Heilige Geest. Daarna begon zijn prediking en werd het zaad van het evangelie van het Koninkrijk der hemelen uitgestrooid onder het volk Israël, dat door Johannes toebereid was om het te ontvangen. Jezus sprak: 'Die het goede zaad zaait, is de Zoon des mensen' (*Mattheus 13:37*). Alleen het evangelie van het Koninkrijk der hemelen, dus over de geestelijke wereld, is goed zaad, dat ook goede vruchten zal voortbrengen. Dit werd door de volgelingen van Jezus aanvaard, terwijl Hij de machten der duisternis verdreef naar de 'oostelijke en de westelijke zee', dat is de afgrond.

De late regen viel op de pinksterdag, toen de Heilige Geest werd uitgestort over de 'rest' van Israël. De vroege en de spade regen waren daarmee over de kerk van het oude verbond gevallen en met recht kon Petrus constateren: 'Dit is het, waarvan gesproken is door de profeet Joël'.

Na de verschijning van de Leraar ter gerechtigheid gaan de toezeggingen in vervulling:

'De dorsvloeren zullen vol koren zijn en de perskuipen van most en olie overstromen. Ik zal u vergoeden de jaren, toen de sprinkhaan alles opvrat, de verslinder en de kaalvreter en de knager, mijn groot leger dat Ik op u afzond.' (Joël 2:24,25).

Het gaat hier niet om de massa van het volk, want 'niet allen, die van Israël afstammen, zijn Israël' en 'al was het getal der kinderen Israëls als het zand der zee, het overschot zal behouden worden'. 'Het uitverkoren deel heeft het verkregen en de overigen zijn verhard' (*Romeinen 9:6,27* en *11:7*). Inderdaad waren bij dit overblijfsel uit Israël de dorsvloeren met koren bedekt en vloeiden de perskuipen over van wijn en olie. Paulus sprak over 'de volheid' van Israël (*Romeinen 11:12*). Deze Israëlieten waren gered, gedoopt

met Gods Geest en overgegaan van het oude in het nieuwe verbond. Eerst een groep van honderdtwintig discipelen in de opperzaal, toen drieduizend 'godvruchtige' joden en later weer vijfduizend mannen. Zij vormden 'de gemeenten van Christus in Judéa' (*Galaten 1:22*). Deze 'eerstelingen' waren 'heilig' (*Romeinen 11:16*) en iedere nieuwe gemeente had haar ontstaan te danken aan de joodse moedergemeente te Jeruzalem. Daar begon het evangelie van Jezus Christus zijn loop, zoals er staat: 'Beginnende te Jeruzalem'. Een selecte groep uit Israël bracht de heidenen tot jaloesheid en door hun prediking kwamen duizenden uit de volkenwereld tot bekering, werden gedoopt met Gods Geest en samengevoegd tot gemeenten. We denken hierbij in het bijzonder aan de grote heidenapostel Paulus, maar ook aan Petrus die de dorsvloer vol koren deed zijn en de perskuip liet overlopen bij Cornelius en zijn gezin. De geschriften van de joodse apostelen en evangelisten brengen nog steeds op betrouwbare wijze het evangelie van Jezus Christus over.

De tijden van grote droogte waren voor allen die geloofden, voorbij en er geschiedden machtige tekenen en wonderen tot genezing en herstel. Zo werd vervuld: 'Daarna zal Ik wederkeren en de vervallen hut van David weder opbouwen, en wat daarvan is ingestort, zal Ik weder opbouwen, en Ik zal haar weder oprichten, opdat het overige deel der mensen de Here zoekt, en alle heidenen, over welke mijn naam is uitgeroepen, spreekt de Here, die deze dingen doet, welke van eeuwigheid bekend zijn' (*Handelingen 15: 16,17*). De 'kinderen van Sion' die de vroege en de spade regen ontvangen hadden, werden op machtige wijze gebruikt om de wereld bekend te maken met het evangelie van Jezus Christus. Zij vormden de vervallen hut van David die weer opgebouwd werd, opdat de heidenen daarin schuiling zouden vinden en behouden worden. Zij waren de olijfboom, waarin de wilde, heidense takken, geënt werden. De profeet sprak: '*Gij zult volop en tot verzadiging eten, en gij zult loven de naam van de HERE, uw God, die wonderbaar met u gehandeld heeft...*' (Joël 2:26).

Na de geweldige zegen in het begin van de geschiedenis der christelijke kerk kwam weer een periode van verval. Het leger van de sprinkhaan, de langpoot, de kaalvreter en de knaagbek werkte

opnieuw verstorend en de kostelijke vrucht der aarde werd niet rijp, maar verschrompelde, totdat het einde van deze 'eeuw' op ons kwam. Na bijna tweeduizend jaar van achteruitgang en verbastering heeft God voor de tweede maal omgezien naar zijn volk. De geschiedenis van Israël heeft zich herhaald in de afval, maar zal ook volkomen terugkeren in het herstel van een getrouw overblijfsel in het nieuwe verbond, dat aangegord met kracht van omhoog, bestemd is tot redding van de wereld. De kerk begon met een pinksterdag en zal met een pinksterdag eindigen.

De akker van de gemeente van Jezus Christus was dor en droog. Het geestelijke leven was eeuwen lang minimaal. Met waarachtige bevrijding, genezing en herstel waren de christenen onbekend. De geestelijke wereld was immens voor hen weer afgesloten en de sleutels om haar te openen waren verloren gegaan. De gecamoufleerde vijanden hadden in de kerkgemeenschappen vrij spel en men kwam daar niet verder dan de prediking van de wet Gods, waarbij men belijden moest dat men volkomen onbekwaam was tot het goede, welgevallige en volmaakte, en ook geneigd was tot alle soorten van kwaad en ongerechtigheid.

De Heer kreeg evenwel opnieuw medelijden met zijn volk en op het verdorpe en dorstige land viel weer de vroege regen. De Heilige Geest daalde neer en vanaf het begin van deze eeuw ontvingen velen zijn doop. Deze werd werkzaam in de harten en bereidde de christenen voor om het goede zaad, dat is dus de leer van Jezus Christus aangaande het Koninkrijk der hemelen te ontvangen. Onze Heer had immers beloofd dat de Heilige Geest zijn volk in de volle waarheid zou onderwijzen en het uit het Zijne, dat is dus uit de leer die Hijzelf verkondigd had, zou nemen. We moeten evenwel constateren dat niet allen die in Israël de prediking van Johannes hoorden, zich bekeerden, en dat ook niet allen die de leer van Jezus vernamen, deze aanvaardden en Hem ook metterdaad gingen volgen. Zo moeten wij ook nu vaststellen dat niet allen, die in de Heilige Geest werden gedoopt, ook de léér van de Geest accepteerden, die het woord van Jezus bevestigt.

De Vader heeft evenwel nadrukkelijk gezegd: 'Hoort Hem, die de Zoon van mijn welbehagen is'. Dit houdt in dat de Heilige Geest in onze tijd de boodschap van het Koninkrijk der hemelen met

haar inzichten, met haar strijd, maar ook met haar heerlijke perspectieven opnieuw ingang wil doen vinden. Omdat de doop met de Heilige Geest eeuwen lang uitgebleven was, bleef ook de lering van deze Geest achterwege in die dorre tijden en werd de boodschap over de onzienlijke wereld niet verkondigd.

Het goede zaad is hetzelfde zaad of woord dat de Zoon des mensen uitstrooide, toen Hij de steden en dorpen lerende rondtrok. Hij vertrouwde deze blijde boodschap toe aan zijn apostelen en gaf hun de opdracht: 'Verkondigt dit evangelie aan alle creatuur'. De Heilige Geest wil dat dit woord in de gelovigen tot volle wasdom komt en dat ze daarna, bekrachtigd door een nieuwe uitstorting van de Geest, de spade regen, deze boodschap met gezag en kracht evenals de apostelen, overal op aarde zullen verkondigen. Het woord des Heren zal dan allerwegen vrucht voortbrengen, want aan het 'einde' staat voor de troon een schare die niemand tellen kan uit alle volk, alle stam en natie.

Het is ook niet te verwonderen dat de prediking over het Koninkrijk der hemelen opnieuw gepaard gaat met het uitdrijven van de 'sprinkhanen' en het destructieve leger van machten opnieuw in de 'zee' wordt geworpen. Al predikende was ook Jezus hiermee bezig, want Hij zegt: 'Zie, Ik drijf boze geesten uit en volbreng genezingen, heden en morgen' (*Lucas 13:32*). Ook de opdracht aan zijn discipelen, dat zij het evangelie van het Koninkrijk over de gehele wereld zouden verkondigen, wordt begeleid door het teken: 'In mijn naam zullen zij boze geesten uitdrijven'.

Helaas, we zien dat in onze tijd velen die gedoopt zijn met Gods Geest, zich door deze Geest niet laten vernieuwen in hun denken, maar blijven bij de oude, traditionele leringen die nimmer het doel Gods, de volmaakte geestelijke mens, voor ogen hebben gehad. Zij weigeren de boodschap te aanvaarden die Jezus Christus zelf heeft gebracht. Ze zeggen wel de bijbel van kaft tot kaft te geloven, maar zijn evenals de Corinthiërs die toch ook gedoopt waren met Gods Geest, ongeestelijk, dit wil zeggen dat zij niet denken vanuit de onzienlijke wereld der geesten, noch rekening houden met de kennis en wijsheid die van boven is. Zij weerstaan en bedroeven de Heilige Geest, omdat ze de weg in de geestelijke wereld weigeren te bewandelen.

Het volk dat evenwel in geloof en gehoorzaamheid het goede zaad in zich opneemt, *'zal nimmermeer te schande worden'* (2:27). Het zaad zal in deze christenen tot ontwikkeling komen en hun woorden en daden zullen getuigen van hun geloof en vertrouwen. Ze hebben geduld en wachten het laatste rijpingsproces in de geschiedenis rustig af, evenals de landman dit doet, wanneer hij uitziet naar de onmisbare late regen. Zij hebben de Heilige Geest tot onderpand en daarom zullen zij de beprovingen kunnen weerstaan en tot volle wasdom komen.

Nog merken we op dat in het leven van iedere ware, geestelijke christen de vroege en de spade regen vallen moet. Ook Jezus maakte dit proces mee. *'Hij nam toe in wijsheid en grootte en genade bij God en mensen'* (Lucas 2:52). Na dit groeiproces werd Hij bij zijn doop in water overgezet in de hemelse gewesten. Toen zag Hij de hemelen scheuren en de Geest als een duif op Hem neerdalen. Vanaf dit ogenblik functioneerde Hij in de onzienlijke wereld en sprak over de Zoon des mensen, die in de hemel is. Hij is hiermee ons voorbeeld en wij willen Hem op deze weg volgen.

Pinsterverwachtingen

'Daarna zal het geschieden, dat Ik mijn Geest zal uitstorten op al wat leeft.' (Joël 2:28).

Op de vraag wat er wordt bedoeld met 'daarna' kan verwezen worden naar de vorige perikoop. Toen God ging 'omzien naar zijn volk', verwekte Hij door de Heilige Geest 'de Leraar ter gerechtigheid', Jezus Christus. Deze strooide het zaad van het evangelie van het Koninkrijk in de toebereide aarde, terwijl Hij tegelijkertijd bezig was de boze geesten te verdrijven. Zelfs na zijn opstanding lezen we, dat de Heer veertig dagen lang aan zijn discipelen verscheen en hen onderwees 'over al wat het Koninkrijk Gods' betrof (*Handelingen 1:3*).

Inderdaad hebben deze gelovigen, *'volop en tot verzadiging'* (Joël 2:26) gegeten. Toen de Heer van hen weggenomen was, bleef hun hart vervuld met grote blijdschap en zij 'waren voortdurend in de tempel, lovende God' (Lucas 24:52,53). Aan hen werd bewaarheid: *'...gij zult loven de naam van de HERE, uw God, die wonderbaar met u gehandeld heeft...'* (Joël 2:26)

Toch had de Heer tot zijn apostelen gezegd, dat zij van hun overvloed nog niet mochten gaan uitdelen, maar dat zij te Jeruzalem moesten blijven, totdat zij ‘aangedaan zouden worden met kracht van omhoog’. Dan zouden ze toegerust zijn om uit de volheid van eigen leven te gaan uitdelen aan ‘alle vlees’, zoals de meeste vertalingen hebben in plaats van ‘al wat leeft’. Toen in de opperzaal de kracht van God op hen gevallen was, werd Petrus de eerste die het goede zaad met volle handen begon uit te strooien over de samengestroomde menigte op het tempelplein, over Joden en Jodengenoten, ‘vrome mannen uit alle volken onder de hemel’. Met Petrus begonnen ook de andere apostelen, de ‘zonen’ van het volk te ‘profeteren’. Ook de vrouwen die in de opperzaal met de Heilige Geest vervuld werden, spraken mede met andere tongen over de grote daden van God. Later is er dan nog sprake van de vier dochters van Filippus, die profetessen waren (*Handelingen 21:9*). Zo werd de belofte tot realiteit: ‘...en uw zonen en uw dochters zullen profeteren...’ (Joël 2:28).

Vanaf Jeruzalem ging het volle evangelie naar Samaria en moest het verder verkondigd worden tot het uiterste der aarde. De Heilige Geest begeleidde de predikers, de uitdelers van de menigerlei genade Gods, door zijn inspiraties. Ook het volgende kwam ruimschoots in de eerste christengemeenten voor: ‘...uw ouden zullen dromen dromen; uw jongelingen zullen gezichten zien.’ (Joël 2:28). We zouden zelfs kunnen lezen: uw ‘presbyteros’ of oudsten zullen droomgezichten ontvangen en uw jongelingen, tot wie ‘de oudste’ Johannes schreef: ‘Gij zijt sterk en het woord Gods blijft in u en gij hebt de boze overwonnen’, vielen visioenen ten deel. Zo was bijvoorbeeld Paulus niet ongehoorzaam aan het gezicht, dat hij op de weg naar Damascus kreeg. Ook zijn er voorbeelden van dromen of nachtgezichten. Zo zag de grote heidenapostel een Macedonische man, door wie hij wist in welke richting hij zijn prediking moest voortzetten. Er is ook sprake dat engelen in de nacht aan de apostelen verschenen en tot hen spraken. Door een gezicht ontving Petrus inzicht hoe hij moest handelen in het huis van Cornelius.

Joël profeteerde: ‘Ook op de dienstknechten en op de dienstmaagden zal Ik in die dagen mijn Geest uitstorten.’ (Joël 2:29). De slaven en slavinnen behoorden niet tot het Joodse volk, want de

wet verbood aan de Joden om volksgenoten als slaven te bezitten. Vandaar dat de Joodse overschrijvers het lidwoord 'de' veranderden in het bezittelijke voornaamwoord 'mijn', dus 'mijn dienst-knechten en mijn dienstmaagden', zoals ook Petrus de septuaginta citeert. Zij trachtten hierdoor de uitspraak van Joël te begrenzen tot Israël. Joden en Jodengenoten, mannen en vrouwen, ouden en jongen, slaven en slavinnen, vormden 'alle vlees', die allen vervuld werden met de Heilige Geest. Zo rijk en ruimschoots werkte de zegen dat niemand uitgesloten bleef, want zelfs de heidenen ontvingen een aandeel. Zo kwam Petrus in zinsverrukking. Hij zag de hemel geopend, en door middel van het gezicht van het grote laken, waarin allerlei reine en onreine dieren te samen waren, werd hem duidelijk gemaakt, dat hij de opdracht had ook in deze zin de godsspraak van Joël te gehoorzamen.

Wie met de Heilige Geest vervuld wordt, zal profeteren, dat is gedachten overnemen en doorgeven van God die geest is, die dus behoort tot de onzienlijke wereld. Hij zal dromen dromen, dat is actief zijn in de hemelse gewesten. Hij zal gezichten zien, dat is door middel van beelden onderwezen worden in het bovennatuurlijke. De uitstorting van de Heilige Geest leidt dus tot een wandel in het Koninkrijk der hemelen. Wanneer dit alles gebeurt, kan gezegd worden: dit is het wat de profeet Joël voorzegt heeft.

Wij zagen reeds dat na eeuwen van dorheid dezelfde zegen zich herhaalde. De Heilige Geest werd opnieuw werkzaam en bracht een verandering van denken teweeg, een wedergeboorte naar de innerlijke mens. Er kwam groei en ontwikkeling, en in vele gemeenten wordt nu overvloedig zaad gevonden. Er zijn vele harten waarin de blijdschap, de gerechtigheid en de vrede van het Koninkrijk Gods realiteit zijn geworden. Het woord dat in deze gemeenten verkondigd wordt, is hetzelfde goede zaad dat de Meester uitdeelde aan zijn apostelen en aan de scharen.

De leer van het Koninkrijk der hemelen was de specialiteit van de Meester en Hij is als het Woord Gods gisteren en heden dezelfde. Wat Hij was begonnen te doen en te leren in de landstroken van Palestina, doen ook wij nu. Wij prediken het evangelie van de onzienlijke wereld en drijven boze geesten uit. Wij erkennen dat de volle kracht nog niet geheel in onze gemeenten is geopenbaard. Wij wachten als de kinderen van Sion op de nieuwe

dag, op een rijke manifestatie van de Geest Gods, waar door het zaad verder mag worden uitgedeeld en God zal medewerken door kracht van tekenen en wonderen.

De Heilige Geest overtuigt ons dat thans in de korenaar de vrucht zich reeds heeft gezet en dat door een spade regen of uitstorting van Gods Geest het rijpingsproces voleindigd wordt. Daar zien we dan als gemeenten biddend naar uit. Wij vragen niet om een vroege regen over het dorre land, maar om een late regen over het door Gods hand gezaaide en ontwikkelde koren. De zonen Gods zullen dan als rijpe vrucht van het evangelie van Jezus Christus geopenbaard worden. Zij worden mensen Gods die tot alle goed werk volmaakt zijn toegerust. Ze zijn geestelijke mensen die hun plaats als medewerkers Gods in de hemelse gewesten geheel hebben ingenomen. Ze zijn degenen die evenals de apostelen en eerste christenen het evangelie van het Koninkrijk der hemelen over de ganse wereld zullen verbreiden, begeleid door de tekenen die de gelovigen zullen volgen, waarvan het uitdrijven van boze geesten door Jezus het eerste werd genoemd. Tijdens hun prediking wordt de oogst der ganse aarde rijp, want God geeft dan de volle wasdom door de late regen of de uitstorting van zijn Geest.

In een gezicht van recente datum toonde de Heer de grote schuren, die Jozef had gebouwd en waarin het koren uit de vette jaren werd bijeengebracht 'als het zand der zee'. Toen de magere jaren kwamen, dus een wereldwijde verdrukking de volken teisterde, werden de schuren opengesteld. Van heinde en ver kwamen de hongerigen het kostbare voedsel halen, zodat in de wijde omtrek spijze was voor de eter, zoals er staat: 'Toen de hongersnood nu over de gehele aarde heerste, opende Jozef alle schuren en verkocht koren aan de Egyptenaren; want de honger was sterk in het land Egypte. En de gehele wereld kwam naar Egypte om bij Jozef koren te kopen, want de honger was sterk op de gehele aarde' (*Genesis 41:56,57*). Jozef droeg de erenaam van Zafnath Paäneach of behouder van het land. Zo zullen de zonen Gods over de gehele wereld zich openbaren als de behouders der aarde.

In de laatste dagen gaat de volheid der heidenen in en op deze wijze zal het ganse Israël Gods behouden worden. Dan zal Jezus Christus zijn gemeente voltooid voor Zich stellen en zij zal zijn

‘stralend, zonder vlek of rimpel of iets dergelijks, zo dat ze heilig is en onbesmet’ (*Efeziërs 5:27*). Er is sprake van een stralende gemeente, dus verspreidt ieder lid licht. Jezus sprak: ‘Gij zijt het licht der wereld’ en Johannes schreef dat het leven het licht der mensen is. De gemeente in de eindtijd zal vol zijn van het leven Gods en van zijn glorie, die zich wonderheerlijk manifesteert. Paulus schreef dat Christus op die dag ‘verheerlijkt wordt in al zijn heiligen en met verbazing aanschouwd zal worden in alle gelovigen’ (*2 Thessalonicenzen 1:10*). Het uitwendige van deze christenen zal dan niet meer bevuurd zijn door zonde, en iedere beschadiging of misvorming zal worden weggenomen door de Heilige Geest, die de ziel volkomen heilig, en het sterfelijk lichaam levend doet zijn. De belofte is dat de geest, de ziel en het lichaam ongerept bewaard blijven en onberispelijk zullen zijn bij de komst van Jezus Christus, onze Heer (*1 Thessalonicenzen 5:23*).

Helaas, onder de meeste christenen vindt men niet de verwachting van de vervulling dezer Joëlsprofetie. Zij hebben immers het geloof in de doop met Gods Geest losgelaten, en daarmee de Leraar ter gerechtigheid, die Jezus in zijn plaats zendt om zijn leer aangaande het Koninkrijk der hemelen te onderwijzen, buiten hun leven gesloten. Zij kunnen dus niet geestelijk groeien en tot wasdom komen. Het jagen naar de volmaaktheid, waarover de Schrift spreekt, is voor hen een hersenschim. De wetten des Geestes zijn in hun verstand en in hun hart niet ingeschreven en kunnen van daaruit ook niet functioneren. Ze zijn daarom teruggekeerd tot de wet van de Sinaï, die niemand ooit leven kan schenken, want zij doodt. De eerste wet was niet onberispelijk en kan ook niemand onberispelijk maken (*Hebreeënen 8:7*). Voor zulke christenen vormen de oudtestamentische godsmannen het ideaal. Zij roepen om een Elia, om een figuur als Johannes de Doper. De apostel schreef evenwel: ‘Wordt mijne navolgers, gelijk ook ik Christus navolg’ (*1 Corinthiërs 11:1*). Jezus wees erop, dat de minste in het Koninkrijk der hemelen, dus de meest onbetekende, meer is dan Johannes de Doper en meer dan Elia.

Ook zijn er velen die wel de Geest van God ontvingen, maar die zich niet door de Geest laten leiden en zijn onderwijzing niet aanvaarden. Wie zich naar de doop in de Heilige Geest uitstrekt, zal zich ook moeten laten behouden uit een verkeerd geslacht, dat

deze doop niet kent en door dwalingen en valse leringen de weg van God blokkeert (*Handelingen 2:40*). Iemand die bijvoorbeeld in de leer van de uitverkiezing gelooft, wordt zelfs belemmerd zich daadwerkelijk te bekeren. Hij zal zich dan ook niet uitstrekken naar de doop in de Heilige Geest. Degene die Gods Geest heeft ontvangen, maar de erfzondeleer vasthoudt, kan de onberispelijkheid nooit verwerven, want 'de zonde kleeft hem altijd aan'. Wie de zogenaamde fundamentalistische maranathaleer aanhangt, meent dat de Heer nog deze nacht kan wederkomen om zijn gemeente tot Zich te vergaderen. Hij zal haar dan evenwel niet 'stralend en onberispelijk' voor Zich kunnen stellen, want haar leden zullen onvolgroeid zijn en vol zitten met vlekken en rimpels. Wie de leer van het herstel van het natuurlijke Israël onderschrijft, zal blijven zien naar de aarde hoever deze wederoprichting is gevorderd, maar zal het hoofd niet opheffen naar de hemel, de onzienlijke wereld, vanwaar hij zijn verlossing en volmaaktheid moet verwachten. Hij is dan steeds bezig het geestelijke met het ongeestelijke samen te voegen, iets dat de apostel als dwaasheid van de hand wijs (*1 Corinthiërs 2:13*, St.Vert.). Deze leer maakt de christen niet tot een geestelijk volwassen medewerker in het Koninkrijk der hemelen, maar deze visie bindt hem aan de aarde en wat daarop gebeurt.

Is het wonder dat de charismatische beweging, die wel de doop in de Heilige Geest accepteert, of die zich bezighoudt met enkele uitingen ervan, maar die de leer van eigen denominatie vasthoudt, ja zichzelf er nog ijveriger in verdiept als ooit tevoren, nooit zicht krijgt op de geestelijke wasdom en volkomenheid en ook nooit het doel van God zal bereiken. Integendeel zal deze beweging de weg bereiden voor de antichrist, die het grote Babylon zal leegplunderen tot zijn doeleinden om het daarna met vuur te verbranden, terwijl de ware kinderen Gods er voor die tijd uitgetrokken zijn.

We leren uit het voorgaande dat de vroege en spade regen onmisbaar zijn, maar zonder goed zaad in de bodem, dus zonder de leer die Jezus zelf verkondigde, zijn ze doelloos, want deze regens zijn bestemd voor het goede zaad, wil dit voor God het gewenste resultaat opleveren.

Bij het uitstorten van de Heilige Geest zullen de waarachtige volgelingen van Jezus met kracht vervuld worden. Het gevolg ervan zal zijn, dat zij volwaardige en ‘vakbekwame’ medewerkers van God zullen zijn. Met grote ijver dragen zij dan het evangelie van het Koninkrijk uit over de ganse aarde, en opnieuw zal de Heer medewerken door kracht van tekenen en wonderen. Er staat immers: *‘Ik zal wonderen geven in de hemel...’* (Joël 2:30). Deze dienstknechten van de Allerhoogste zullen evenals Jezus kunnen zeggen, dat zij in de hemel zijn (*Johannes 3:13*, St.Vert.). De wonderen die gebeuren, zullen van daaruit geschieden. Zij zullen dan als de Meester rondgaan ‘weldoende en genezende allen, die door de duivel overweldigd’ zijn, en door de kracht van de Heilige Geest zal een wonderbaar herstel vele levens vernieuwen.

De wonderen zullen alle worden bewerkt vanuit de bovennatuurlijke wereld, omdat de gemeente van de eindtijd waarlijk ‘deelgenoot van de hemelse roeping’ is. Haar burgerschap, haar wandel en haar arbeidsterrein is niet op aarde, maar in de hemel. Zij maakt een begin met de wederoprichting aller dingen en dit te midden van de machtsontplooiing en het krachtige verzet van het rijk der duisternis. Aan haar wordt volledig vervuld wat Jezus beloofde: ‘Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, wie in Mij gelooft, de werken die Ik doe, zal hij ook doen, en nog grotere dan deze’. Zijn volgelingen zouden dus heerlijker werk verrichten dan Hij op aarde had gedaan. Inderdaad lezen wij van de apostelen dat zij de handen legden op de gelovigen en dat dezen hierdoor de Heilige Geest ontvingen. Hiermee kregen zij een gave die groter is dan het volledige, natuurlijke herstel. Zeer zeker zal dit in bijzondere mate gebeuren onder de handen van de zonen Gods. In verband met dit meerdere sprak de Heer dan ook: ‘Want Ik ga tot de Vader; en wat gij ook vraagt in mijn naam, Ik zal het doen, opdat de Vader in de Zoon verheerlijkt worde’, want Jezus blijft hierin de doper met de Heilige Geest (*Johannes 14:12,13*). De Heilige Geest wordt geschonken op het gebed van hem die de handen oplegt, en van hem op wie de handen gelegd worden.

Ontreddering en behoud

Ook is er sprake van ‘tekenen op de aarde beneden’, want Joël profeteert verder: ‘...*en op de aarde, bloed en vuur en rookzuilen.*’ (Joël 2:30).

Degenen die zich niet verheffen in de hemelse gewesten, ook onder de afvallige christenheid die geen weg omhoog kent, zullen zich concentreren op het natuurlijke leven, evenals de bewoners der aarde in de voortijd, toen Noach predikte. Zij zullen zich richten op ‘de begeerte des vlezes, de begeerte der ogen en een hovaardig leven’ (1 Johannes 2:16). De besten onder hen zullen zich nog bezighouden met de natuurlijke ontwikkeling van de mens, ook in de onderontwikkelde gebieden, en met de opvang van hen die onder zijn gegaan in ellende en verslaving. Het bloed is beeld van het natuurlijke leven van de mens, die zijn domicilie op aarde heeft, maar de Vader zoekt zulken, die Hem aanbidden in geest en in waarheid, die dus bezig zijn in de hemelse gewesten, in de geestelijke wereld, met de waarheid of het plan van God.

Ook zijn er die wel ingaan in de hemelse gewesten, maar daar gemeenschap hebben met het vuur, beeld van het demonenrijk. Zij zijn wel bezig in de geest, maar in het rijk van de leugen. De afgefallen kerk wordt in de eindtijd volkomen door vuur verbrand, dit wil zeggen geheel occult gebonden en een prooi van de duistere machten. De rookzuilen of rookwalm wijzen op de verstikkende werking van de valse leringen, die de ontwikkeling van het ware geestelijke leven onmogelijk maken. De eindtijd-verwachtingen van vele christenen zijn oorzaak dat zij deel krijgen aan de voorspelde angst onder de volken. Deze legt zich als een verstikkend rookgordijn over hen ‘die de aarde bewonen’, dus over hen die niet vernieuwd zijn in hun denken en die niet naar hun innerlijke mens overgezet zijn in de onzienlijke wereld, waar Christus is. De profeet Jesaja voorspelde reeds, dat er duisternis en donkerheid over de aarde zouden komen, maar dat over ons, die ‘de hoofden opheffen’ naar boven, het volle licht zal opgaan.

De geschiedenis van Israël is voor ons een waarschuwing. De Joden hebben immers niet de tijd opgemerkt dat God naar hen omzag (Lucas 19:44). Daarom zijn ze religieus ondergegaan in een aards gericht denken, en een prooi geworden van de vreemde vol-

ken, beeld van de machten der duisternis. Angst, ellende en spanningen zijn reeds eeuwen lang hun deel, en nergens vinden zij de beloofde rust, zelfs niet in het land hunner vaders. Hun geschiedenis is verweven met de uitspraak van Joël: bloed, vuur en rookzuilen. Maar ook is van hen een rest behouden, van wier volheid wij nu nog dagelijks profiteren.

‘De zon zal veranderd worden in duisternis...’ (Joël 2:31).

De profeet is hier niet bezig een bijzonder natuurverschijnsel aan te kondigen, maar in beelden te beschrijven wat in de geestelijke wereld zich zal afspelen. Het Koninkrijk der hemelen wordt immers bijna altijd onderwezen in gelijkenissen. Joël profeteerde over de voor ons bestemde genade. Hem werd geopenbaard dat hij met dit alles niet zichzelf diende, maar ons (*1 Petrus 1:10-12*).

De zon is beeld van God, die de zonne der gerechtigheid wordt genoemd (*Maleachi 4:2*). Voor deze zon komt de wolk van sprinkhanen, dus de demonische legerscharen die Joël waarnam. Met een andere vergelijking zou men kunnen zeggen dat de rookzuilen een wolk vormen, die de weg naar omhoog volkomen afsluit. De afvallige christenen worden immers niet meer overgezet in de hemelse gewesten in Christus Jezus. Zij zoeken in het heden geen entree meer in het Koninkrijk Gods. Deze mensen kunnen zich niet meer verheffen in de geestelijke wereld en indien dit hun wel gelukt, komen ze vanwege dit rookgordijn van valse leningen, aan de verkeerde kant in de hemelse gewesten terecht. De weg Gods, het zicht op God en op zijn plan om geestelijk volmaakte mensen te vormen, zijn volkomen verloren gegaan.

De profeet sprak eens: ‘Uw ongerechtigheden zijn het, die scheiding brengen tussen u en uw God’. De goddeloosheden, de dwalingen, de wetteloze daden, kortom de gemeenschap met de boze geesten, vormen de oorzaken dat men geen uitzicht heeft in de geestelijke wereld. De mens komt dan tenslotte tot de conclusie dat God dood is. De zon is dan bij hem veranderd in duisternis, ‘...en de maan in bloed.’ (Joël 2:31). De maan weerkaatst het licht van de zon. Zo wordt van onze Heer gezegd dat Hij de afstraling is van Gods heerlijkheid en de afdruk van diens wezen. Hij is gesteld als het licht in de duistere nacht. God en Christus trekken de mens naar boven, zoals Jezus sprak: ‘Ik zal ze allen tot Mij trek-

ken". Vanuit de aarde wordt deze verheffing tegengewerkt door het vuur en de rook, die hun verwoestend werk verrichten. De maan is er wel, maar zij geeft geen licht, dus ook geen leven. De naam van Jezus wordt nog wel genoemd, maar zijn eigenlijk werk, dat een wandel in het licht en onvergankelijk leven geeft, wordt verloochend. De Heer wordt in de natuurlijke wereld getrokken en men wandelt in zijn voetsporen met natuurlijke middelen en niet naar het eeuwige plan van God. De maan wordt veranderd in bloed, wil zeggen dat men Jezus heeft gedegradeerd tot een voorbeeld en leider in de natuurlijke wereld. Daarom spant men zich op zijn best nog wel in voor sociaal werk, voor medische zending en voor ontwikkelingshulp met een beroep op Jezus, maar men doet niet de werken die de Heer ooit deed en men verkondigt ook niet zijn evangelie over het Koninkrijk der hemelen. De ongeestelijke christen doet dan wat men allereerst aan de overheid moest overlaten, want deze is geroepen om in de zichtbare wereld met natuurlijke middelen recht en gerechtigheid te betrachten.

Al deze dingen voltrekken zich '*...vóórdat de grote en geduchte dag des HEREN komt*'. (Joël 2:31). Merk dus op dat de uitstorting van de Heilige Geest en de geestelijke duisternis aan de dag des Heren voorafgaan. Door de spade regen wordt onze Heer verheerlijkt in zijn heiligen en met verbazing aanschouwd in allen, die tot geloof zijn gekomen. Tegelijkertijd wordt dan de grote afval openbaar en gaat de mens der wetteloosheid zich vertonen, de zoon des verderfs, de tegenstander of antichrist (*2 Thessalonicenzen 1:10 en 2:3*).

Hierop volgt de grote verdrukking of de verzoeking, die over de gehele wereld komt. Deze geduchte of verschrikkelijke dag des Heren is het tijdperk dat de machten de aarde gehéél hebben overstroomd, zoals in Noachs dagen de grote watervloed dit deed. Gewoon humaan menselijk leven is dan niet meer mogelijk. Alles wordt ontbonden en wetteloos, zoals bijvoorbeeld het huwelijk, de arbeid, het maatschappelijke, staatkundige en religieuze leven. Vandaar de vrees die zich nu al als een doodswade over velen heeft gelegd. Een andere vertaling spreekt over de dag van Jahweh, die als een orkaan voor de Almachtige uitrukt: de zon en de maan worden dan zwart en de sterren trekken hun glans in.

‘En het zal geschieden, dat ieder die de naam des Heren aanroept, behouden zal worden...’ (Joël 2:32).

De wijsheid van God kent een weg tot ontcoming, evenals in de dagen van Noach. Zoals deze rechtvaardige een ark toebereidde waarmee hij de schepping redde, zo wordt thans de gemeente gereed gemaakt door de Geest van God om de wereld te redden uit het vuur van de demonie. De zonen Gods zijn uiteindelijk de grote brandblussers naar wie de ganse zuchtende schepping uitziet. Zij volgen Jezus, de verse en levende weg, en ieder die dit doet, zal niet in de duisternis wandelen, maar het licht des levens hebben. Wie met de Schepper contact zoekt - en deze is in onze tijd slechts te bereiken door middel van de Zoon - wordt behouden. Hem aanroepen betekent: onvoorwaardelijk vertrouwen op Hem stellen. Jezus nam onze schuld weg, die scheiding maakte tussen God en onze ziel. Daarom mogen wij tot God gaan ‘zonder besef van schuld’. Door zijn Geest krijgen wij het goede contact in de hemelse gewesten en dit heft ons boven de duisternis uit. Wij zijn immers overgezet uit het duister in het Koninkrijk van de Zoon van Gods liefde.

Behouden zijn betekent meer dan alleen gered zijn. Paulus schreef dat wij door de dood van de Zoon verzoend zijn met God, dus gered, maar dat wij behouden worden, doordat Hij leeft (*Romeinen 5:10*). Behouden worden is een groeiproces, waarbij het doel van God met de mens bereikt wordt. Israël werd gered uit Egypte, maar niet allen werden behouden. De meesten kwamen om in de woestijn. Joël spreekt hier over de mogelijkheid om ware geestelijke mensen te worden, die de volkomenheid bereiken, ‘want u komt de belofte toe’.

‘...want op de berg Sion en te Jeruzalem zal ontcoming zijn, zoals de HERE gezegd heeft; en tot de ontcomenen zullen zij behoren, die de HERE zal roepen’ (Joël 2:32).

De berg Sion is beeld van de Heilige Geest en Jeruzalem dat van de gemeente. Deze ligt op de berg Sion als al haar leden gedoopt zijn in de Heilige Geest en wanneer zij gesteld zijn op zijn hoogte. Er is ontcoming uit de greep van de machten der duisternis, indien men inwoner is van het hemelse Jeruzalem. Gods Geest tilt immers de mens uit boven de wetteloze geesten en hun verstikkend klimaat.

Het woordje 'ontkomen' houdt verband met een rest die behouden wordt. De regel is: uit de Joden, uit de volken, uit de kerken, uit de pinksterbeweging, uit de kringen wordt een overblijfsel behouden, zoals er staat: 'Al was het getal der kinderen Israëls als het zand der zee, het overschot zal behouden worden' (*Romeinen* 9:27). Dit overblijfsel wordt vóór de dag des Heren als vrucht der aarde rijp. Het staat aan de goede zijde van de scheiding in het volle licht. Het vormt het heiligdom of de tempel Gods in de geestelijke wereld.

In *Openbaring* 11:1 wordt meegedeeld dat deze tempel met allen die daarin aanbidden, niet prijs wordt gegeven. In *Obadja* 17 staat: 'Maar op de berg Sion zal er ontkoming zijn, en die zal een heiligdom wezen; en het huis van Jakob zal zijn bezittingen weer in bezit nemen'. In de onzienlijke wereld gaat het geestelijke Israël weer beslag leggen op zijn hemelse erfenis. Een verbasterd christendom zoekt een weg op aarde en wordt daarom een prooi van het vuur, terwijl de ontcomenen, die de Heer riep door de prediking van het evangelie van het Koninkrijk, naar boven gaan teneinde de hoge weg te bewandelen. God riep ze om in zijn Zoon te geloven en om deze weg achter Hem aan te bewandelen. Zij hebben het eeuwige leven en behoren tot het rijk van God de Vader en van zijn Zoon.

Het onkruid wordt volgens *Mattheüs* 13:30 het eerst bijeengebracht en wel in de bossen van de oecumene. Dan wordt het koren verzameld, om in de hemelse schuur, de gemeente, geborgen te worden. Dan hebben de ware gelovigen, hoewel nog op aarde vertoevend, hun plaats volkomen ingenomen in de hemelse gewesten. De vermenging houdt dan op, want duidelijk is dan gescheiden wat aan God en wat aan de duivel toebehoort. De boze weet dat hij niet veel tijd meer heeft en zet dus alles op alles om de openbaring van de zonen Gods te verhinderen. Hij tracht dan het werk Gods opnieuw te verstoren zoals hij dit meende te kunnen doen in de dagen van de zondvloed. Hij wil dan opnieuw alles roven en verwoesten wat de Here God geschapen en herschapen heeft, maar nu langs een geestelijke weg, door middel van een vloed van demonie.

De aarde wordt evenwel voor de tweede maal bewaard. De apostel schreef over deze dag des Heren, dat de aarde en de werken

Joël 2:32

(Gods) daarop zullen gevonden worden (*2 Petrus 3:10*). De duivel is dus van plan om in één geweldige operatie en met één grote slag alles wat God toebehoort, in de duisternis te brengen en te vernietigen. Daartoe trekt hij al zijn troepen bijeen.

Toelichting op Joël 3

Het dal van Josafat

‘Want zie, in die dagen en te dien tijde, wanneer Ik een keer zal brengen in het lot van Juda en van Jeruzalem, zal Ik alle volken verzamelen en afvoeren naar het dal van Josafat’ (Joël 3:1,2)

Het redengevende voegwoord ‘want’ wijst erop, dat met ‘in die dagen en te dien tijde’ de periode bedoeld wordt van de spade regen en die van de grote afval. De vette en de magere jaren volgen elkaar hier niet op, maar lopen parallel. In deze tijd ontstaan de uitersten en wordt de scheiding zichtbaar. Nu kan het volk des Heren de grote omkeer verwachten. De Septuaginta luidt: ‘Wanneer Ik een keer gebracht heb in de gevangenschap van Juda en Jeruzalem’. Aan de geestelijke ballingschap van Juda en Jeruzalem, aan hun gebondenheden komt dan een einde, want de zonen Gods komen terug ‘op eigen bodem’, ‘in eigen plaats en ‘op de grond des Heren’ (*Jesaja 14:1,2*). De tijd van het volkomen herstel is dan aangebroken voor allen die schuiling zoeken ‘op de berg Sion en te Jeruzalem’. De tijd van de spade regen is die van ‘het aangename jaar des Heren’ (*Lucas 4:19*).

Eeuwen lang hebben de machten onder de kinderen van God huisgehouden. Dezen moesten wonen in landstreken van de boze geesten en zij werden permanent door deze vijanden belaagd. De bedoeling van God is evenwel dat zij in het hemelse Kanaän in vrede zullen wonen, ieder onder zijn wijnstok en vijgenboom. De tijd is nu aangebroken dat dit gerealiseerd gaat worden. Er breekt een oorlog uit in het dal van Josafat, in de geestelijke wereld de ontmoetingsplaats van de heerlegers des Heren en die van de boze.

‘Alle volken’ zijn hier beeld van de geconcentreerde duistere machten, van wie de apostel schreef, dat wij een worsteling hebben ‘tegen de overheden, tegen de machten, tegen de wereldbeheersers dezer duisternis, tegen de boze geesten in de hemelse gewesten’ (*Efeziërs 6:12*). Josafat is een symbolische naam en bete-

kent: Jahweh oordeelt, dus treedt in het gericht. Door de prediking van het evangelie van het Koninkrijk der hemelen is uiteindelijk de bedekking die op het denken van Gods volk lag, weggenomen. Dit gaat weer zien wie de ware vijanden zijn: het stelt zich tegen hen op in het dal van Josafat, dit wil zeggen dat men nu eindelijk geestelijk leert strijden. In onze tijd begon reeds een kleine schare in het geloof haar plaats in te nemen. Jezus had toch gezegd: 'Ik heb u macht gegeven om op slangen en scorpioenen te treden en tegen de gehele legermacht van de vijand; en niets zal u enig kwaad doen' (*Lucas 10:19*).

Ook had de Heer aan de gelovigen de opdracht gegeven: 'In mijn naam zullen ze boze geesten uitdrijven, ...op zieken zullen zij de handen leggen en zij zullen genezen worden' (*Marcus 16: 17,18*). Zij begonnen de vijandige geesten aan te vallen en te verdrijven. Dezen waren eerst verrast, want zij hadden eeuwen lang ongestoord hun verwoestend werk kunnen verrichten en niemand had hen opgemerkt. Vandaar dat in het begin van deze strijd door de gelovigen bij het uitwerpen van duivelen zulke heerlijke resultaten werden bereikt. Tijdens het vallen van de spade regen hergroeperen de tegenstanders zich en concentreren zij al hun kracht op het ware volk van God, dat in de voetsporen van zijn Heer ook zijn werken gaat verrichten. Wij zijn nu deze tijd ingegaan en worden ons steeds meer bewust dat wij deelgenoten zijn van een hemelse roeping en richten daarbij het oog op Jezus, de apostel en hogepriester van onze belijdenis (*Hebreeën 3:1*).

Er is sprake dat de Heer zelf Zich in de strijd werpt, want Hij gaat aldaar met de machten der duisternis in het gericht. Paulus schreef dat God daarbij in ons werkt, zowel het willen als het werken (*Filippenzen 2:13*). Hij doet dit in deze laatste dagen in het bijzonder, doordat Hij zijn Geest uitstort op alle vlees. In deze strijd gaat het om de macht, om het koningschap en om de hoogste autoriteit in de onzienlijke wereld. Wie wint, satan en zijn onderhorigen, of Jezus en zijn gemeente? De profeet Obadja eindigde zijn godsspraken met de woorden: 'Verlossers zullen de berg Sion bestijgen om over het gebergte van Esau gericht te oefenen, en het koningschap zal zijn aan de Here'. God zal dus overwinnen door middel van de 'verlossers', de zonen Gods.

In *Openbaring 12:7,8* wordt vermeld, dat ook de heilige engelen volledig worden ingeschakeld: 'Er kwam oorlog in de hemel: Michaël en zijn engelen hadden oorlog te voeren tegen de draak; ook de draak en zijn engelen voerden oorlog, maar hij kon geen stand houden en hun plaats werd in de hemel niet meer gevonden.' Hier strijden dus de zonen Gods of de jongelingen, van wie geschreven staat: 'Gij zijt sterk en het woord Gods blijft in u en gij hebt de boze overwonnen' (*1 Johannes 2:14*). Wanneer de gemeente ten tijde van de spade regen haar plaats geheel inneemt in de hemelse gewesten, kunnen de heilige engelen meestrijden onder leiding van 'Michaël, de grote vorst, die de zonen van uw volk terzijde staat' (*Daniël 12:1*).

Deze oorlog is nog niet de slag van Harmagedon, maar zij leidt tot de openbaring van de zonen Gods, want er staat: 'Zij hebben hem overwonnen door het bloed van het Lam en door het woord van hun getuigenis, en zij hebben hun (natuurlijk) leven niet liefgehad tot in de dood' (*Openbaring 12:11*). Daarna verschijnt immers het beest uit de zee en wordt de antichrist als beest uit de aarde geopenbaard.

Het dal van Josafat is het geestelijke terrein waar God oordeelt, dus scheiding maakt tussen goed en kwaad, tussen licht en duisternis. Het is daar dat het oordeel begint bij het huis Gods. Om het beeld door te trekken zouden we kunnen opmerken dat daar ook eenmaal de totale scheiding zal plaats hebben in de eindslag bij Harmagedon, dat het dal der beslissing wordt genoemd (*vers 14*). Deze climax van onze strijd in de hemelse gewesten komt, wanneer de legers van de antichrist de gemeente gaan aanvallen in de hemelse gewesten teneinde haar te beletten de koningstaak voor het duizendjarige rijk op zich te nemen. Het dal van Harmagedon ligt dus in het beeld aan de uiterste grens van het dal van Josafat. De gemeente trekt dus al strijdende door het dal van Josafat heen om uiteindelijk de volledige overwinning te behalen in Harmagedon. Voor ons is het dal Josafat beeld van de doop in vuur, waarmee de kinderen Gods na het ontvangen van de Heilige Geest gedoopt worden. Ook Jezus werd, nadat Hij in de Jordaan in water en in de Heilige Geest gedoopt was, weggevoerd naar de woestijn om verzocht te worden door de duivel (*Mattheüs 4:1*).

De profeet Joël toont ons nu, wat de Heer bewogen heeft om in te grijpen: *‘...Ik zal aldaar met hen in het gericht treden ter oorzake van mijn volk en van mijn erfdeel Israël, dat zij onder de volken verstrooid hebben, terwijl zij mijn land verdeelden, en over mijn volk het lot wierpen, en een jongen gaven voor een hoer en een meisje verkochten voor wijn, opdat zij konden drinken.’* (Joël 3:2,3).

De machten der duisternis hebben het volk van God telkens uit ‘zijn land’ gedreven en naar alle windstreken verstrooid. Zong men niet met de kerk van het oude verbond: ‘Getrouwe God, de heidenen zijn gekomen, zij hebben stout uw erfland ingenomen. Jeruzalem, de tempel, uw altaren, ‘t ligt al verwoest door die geweldenaars?’ De machten maakten het onmogelijk dat onze vaders rustig in ware gemeenschap met God konden wandelen. Altijd moesten zij erkennen dat de boze niet afliet hun de hemelse zekerheden te ontroven. Zij deden dan dikwijls wat zij niet wilden en wat zij verlangden te doen teneinde de Heer te dienen, lukte hun niet.

De erfgenamen van het hemelse Kanaän waren immers tot horigen gemaakt van de vijand. Joël beschrijft dan hoe de krijgsgevangenen met hun vrouwen en kinderen naar de gewoonte van die tijden door de overwinnaars behandeld werden. De krijgsman die een jongeling door het lot toegewezen kreeg, wisselde deze om voor een vrouw. Wie een jonge maagd, een meisje, gekregen had, ruilde haar bij zijn maat voor een hoeveelheid wijn waarmee hij zich kon bedrinken. Zo verkwanselde de ene macht zijn slachtoffer aan de andere. De gevangenen kwamen van de ene dwaling in de andere, uit de greep van de ene leugenmacht in die van de volgende. Wie door ziektemachten overweldigd was, kreeg wel bevrijding, maar dit kwam, omdat hij in handen werd gespeeld van occulte machten door middel van de magnetiseurs. Deze verborgen geesten roofden alle waarachtig leven dat nog over was. De verslaafde werd ‘bevrijd’ door een groepering, die hem verder naar geest, ziel en lichaam opeiste voor eigen organisatie en voor verderfelijke leringen. Er is geen tijdperk in de geschiedenis der kerken aan te wijzen dat de christen waarlijk vrij was. Hij moest leren leven met zijn ziekten, zonden en gebondenheden. Het verlossende en bevrijdende evangelie van Jezus Christus werd niet meer verkondigd, totdat in onze tijd opnieuw geleerd wordt: in-

dien gij in navolging van de Meester door de Geest Gods duivelen uitwerpt, is het Koninkrijk Gods over u gekomen.

Bedrieglijke broedervolken

Als een voorbeeld van de strijd en de overwinning in het dal van Josafat, waarvan Joël spreekt, heeft deze profeet ongetwijfeld gedacht aan het verhaal in *2 Kronieken 20*, waar meegedeeld wordt hoe de gelovige koning Josafat een eclatante zegepraal op zijn vijanden behaalde ‘aan het einde van het beekdal vóór de woestijn van Jeruël’ en deze vierde ‘in het Dal der Lofprijzing’. Wij lezen daar op welke geestelijke wijze deze vorst ‘de oorlogen des Heren’ toen voerde. Voor het Israël Gods is dit treffen een duidelijke illustratie op welke wijze in de hemelse gewesten moet worden gestreden en een voorbeeld van een overwinning op de onzichtbare vijanden met wie wij te kampen hebben.

Ook de schrijver van de Kronieken heeft door dit verslag ons gediend met die dingen, welke ons verkondigd zijn bij monde van hen, die door de Heilige Geest, die van de hemel is gezonden, ons het evangelie van het Koninkrijk der hemelen hebben gebracht, in welke dingen zelfs engelen in de hemel, begeren een blik te slaan (1 Petrus 1:12).

De Kroniekschrijver spreekt over een verschrikkelijke invasie van Moabieten, Ammonieten en volgens de Statenvertaling ‘met hen andere’, die tegen Josafat ten strijde togen. Het was een grote menigte van de overkant der Dode Zee, dus uit Trans-Jordanië, vanaf Aram of Syrië, tot aan de zuidkant van de Dode Zee. Toen zij de zuidspits van deze zee omtrokken, werden zij daarbij volgens de Nieuwe Vertaling gesteund door de Meünieten, of wellicht de Maonieten, bewoners van het gebergte Seïr, of de Mineeërs volgens de Septuaginta.

Ongetwijfeld lag het in de bedoeling van deze volken om Juda en Israël in eigen land te vernietigen en dit voor zichzelf op te eisen. Moab en Ammon spraken: ‘Komt, laten wij hen als volk verdelgen, zodat aan de naam van Israël niet meer wordt gedacht’ (*Psalm 83:5*). Wij hebben hier dus te doen met een volksverhuizing van enkele broedervolken die aan de grenzen van Kanaän woonden, maar met alles wat zij bezaten, de ongewone weg om de

Dode Zee kozen, teneinde hun bedoelingen te verbergen. Dat later heel Juda drie dagen nodig had om de buit te roven, wijst erop dat het niet enkel een legeraanval was.

Moab en Ammon hoorden in het Overjordaanse thuis. Mozes vermeldt in zijn afscheidslied, dat God de grenzen der volken had vastgesteld naar het aantal der zonen Israëls. Om Israël waren de volken gegroepeerd. Sommige woonden aan zijn grenzen en andere in ver afgelegen landen. Het dichtst bij leefden de Ammonieten en Moabieten en in het zuiden de Edomieten. Verder weg waren de Syriërs, de Assyriërs, de Babyloniërs en de Meden en de Perzen. De bedoeling van de Heer was dat Israël vanuit het beloofde land tot zegen zou zijn voor de volkenwereld. Deze zou moeten heenstromen naar Jeruzalem en zeggen: 'Komt, laten wij opgaan naar de berg des Heren, naar het huis van de God Jacobs, opdat Hij ons lere aangaande zijn wegen en opdat wij zijn paden bewandelen. Want uit Sion zal de wet uitgaan en des Heren woord uit Jeruzalem' (*Jesaja 2:3,4*). Israël is evenwel nooit 'als dauw voor de volken' geweest en deze hebben ook nimmer de ware God gezocht. De heilsprofetieën vinden evenwel in de laatste dagen hun vervulling, allereerst door de verkondiging van het volle evangelie onder alle volken in onze dagen, verder in het duizendjarige rijk, waar het geestelijke Israël de volken tot verlossing, bevrijding en tot de doop met de Heilige Geest brengt, en in haar totaliteit op de nieuwe aarde waar de 'volken wandelen bij het licht van de stad Gods'. Hier zien wij echter dat de Moabieten en Ammonieten Israël binnendrongen als 'dieven en rovers'. Zij wilden zich vestigen binnen de omgrenzing van het volk van God in het beloofde land.

Moab en Ammon zijn typen van de valse kerk, die wel familierelaties heeft met het ware volk van God, maar die in diepste wezen toch geen gemeenschap heeft met de God van het geestelijke Israël. Zo was de vader van deze broedervolken, Lot. Hij was wel aan het verderf ontkomen, maar wandelde niet in het geloof. Hij zocht de beste stukken op aarde te verwerven en daarom woonde hij in Sodom. Zijn rechtvaardige ziel werd gekweld vanwege de goddeloosheid der Sodomieten, maar zijn aanwezigheid veranderde in deze stad niets ten goede.

In kerken en kringen komen typen als Lot veelvuldig voor. Zij roepen ach en wee over de zonde van hun tijd en hun plaats, maar door hun woord of geschrift verandert niemand. Zulke mensen zijn wel klagers, maar geen strijders en overwinnaars. Zo was het ook met Lot en tenslotte bleek dat hij door onreine geesten werd overweldigd en tot bloedschande werd gebracht met zijn dochters. Uit deze gemeenschap werden Moab (zaad des vaders) en Ammon (groot volk) geboren. De Moabieten waren dus wel zaad des vaders, maar geen zaad van Abraham, de vader der gelovigen. Zij waren beeld van een christendom dat geen gemeenschap met Christus heeft, want deze eenheid wordt uitgebeeld door een zuiver huwelijk tussen man en vrouw. Zulk soort godsdienstigen blijft georiënteerd op het voorgeslacht, op de 'vaderen'. Wanneer men zou vragen: 'Ben je een kind van God?' is het antwoord: 'Hoe kan men dit weten?', maar zij voelen zich wel zonen van reformatoren of kerkvaders.

Wij willen enkele typerende teksten noemen, om duidelijk te maken welk groot verschil er is tussen een traditioneel christendom, waarvan het geloof gefundeerd is op de leer der vaderen, en het ware volk van God.

- 'Omdat Moab en Seïr gezegd hebben: zie het huis van Juda is als alle andere volken, daarom zie, Ik zal de berghellingen van Moab doen blootliggen, zodat er geen steden meer zijn' (*Ezechiël 25:8,9*). De 'vrome' religieuze geesten zeggen, dat het huis van Juda is als de andere volken. Zij loochenen dus het verschil tussen ware kinderen van God en degenen die zij in hun greep hebben. Allen zijn zij gelijk: alle grote zondaars voor God, en wel tot de dood! Niemand is immers volmaakt. De allerheiligste heeft nog maar een klein beginsel. Dagelijks vermeederen wij de zonde.
- 'Of was voor u (Moab) Israël niet het voorwerp van spot; is het onder dieven betrap, dat gij, zo vaak gij erover sprak, met het hoofd ging schudden?' (*Jeremia 48:27*). Het ware Israël beweert het eigendom des Heren te zijn en tot het uitverkoren volk te behoren, maar dat zou diefstal zijn. Met het hoofd schuddend spreken de 'vrome' geesten over 'een gestolen Jezus'. Zij die zo zeker zijn tot het Israël Gods te behoren, lopen immers gevaar 'met een ingebeelde hemel naar de hel te gaan'.

- ‘Moab heeft van zijn jeugd af rust gehad; het heeft stil op zijn droesem gelegen, het is niet overgegoten van het ene vat in het andere, en het is niet in ballingschap gegaan; daardoor is zijn smaak hem gebleven en is zijn geur niet veranderd’ (*Jeremia 48:11*). ‘Vrome’ geesten blijven de wet van de Sinai koesteren, maar de wet van de Geest des levens die vrij maakt van de zonde, kennen zij niet. Moab ligt op zijn bezinsel en is niet overgegoten van het ene vat in het andere. De tijd van het nieuwe verbond is gekomen, maar het houdt rustig de oude verordeningen vast. Heel zijn geestelijke instelling is verbonden aan de droesem van het verleden. Innerlijk heeft het geen deel aan de heerlijkheid van het nieuwe verbond. Moab blijft zoals het was. In de kerken is het honderden en zelfs duizend jaren hetzelfde gebleven. Men hield zich aan leringen der vaders, traditionele instellingen, conservatieve opvattingen, eigen zede en liturgie. Daarom is ‘zijn smaak hem gebleven en is zijn geur niet veranderd’. Maar het is een doodslucht die ‘Moab’ omgeeft. Wat leeft, verandert dagelijks, want ‘wij veranderen van heerlijkheid tot heerlijkheid’. Jezus sprak: ‘Wie achterom ziet, is onbekwaam voor het Koninkrijk Gods’. ‘Vrome’ geesten blijven achterom zien en dulden niet dat het bestaande vernieuwd wordt, dientengevolge verliezen zij nog wat zij bezitten: ‘Daarom zie, de dagen komen, luidt het woord des Heren, dat Ik hem aftappers zend, die hem zullen aftappen en zijn vaten zullen ledigen en zijn kruiken verbrijzelen’ (*Jeremia 48:12*). ‘Want om uw vertrouwen op uw werken en op uw schatten zult ook gij gegrepen worden’ (*Jeremia 48:7*).

De religieuze geesten doen de mensen vertrouwen op de werken die zij in staat zijn in de zichtbare wereld te verrichten. Dezen onderhouden dan dagen, maanden, vaste tijden en jaren. Zij laten zich geboden opleggen: raak niet, smaak niet, roer niet aan. Zij hechten aan kleding, ernst, vormen en inzettingen, die alle wel een schijn van vroomheid hebben, maar voor het Koninkrijk Gods van geen enkele waarde zijn. Ook gaan zij prat op hun schatten, op die uit het verleden van dogmatiek en theologie, maar ook op die van het heden: invloed op politiek, wetenschap, maatschappelijk leven en macht, teneinde zich in deze wereld te doen gelden. In het gericht des Heren kunnen zij evenwel geen standhouden door al deze dingen.

Bij dit alles maken religieuze geesten ook hoogmoedig: ‘Wij hebben gehoord van de trots van Moab, dat zeer trots is, van zijn hoogmoed, zijn trots en zijn overmoed, zijn ijdel gezwets’ (*Jesaja 16:6*).

Hun plaatsen hadden alle geliefde en dierbare namen: Dibon, dat is wenende, een teken van vroomheid; Bamoth: hoge plaatsen; Medeba: wateren der rust; Hesbon: wijsheid; Elealé: waar God neerdaalt; Sibna: liefelijke geur; Jaëzer: Hij die hulp verleent. Maar het zijn alleen woorden. ‘Vrome’ machten gebruiken veel dierbare uitdrukkingen, maar zij hebben geen kracht en geen leven: ‘Hoe kunt gij zeggen: Helden zijn wij, en weerbare mannen voor de strijd?’ ‘In de schaduw van Hesbon staan vluchtelingen zonder kracht’ (*Jeremia 48:14,45*). Hun volgelingen hebben immers geen geestelijke wapenrusting. Zij moeten vlees tot hun arm stellen, maar deze arm wordt gebroken (*Jeremia 48:25*).

Moab trachtte het volk van God op zijn tocht naar Kanaän tegen te houden en te vernietigen met hulp van een gehuurde profeet. Het miste zelf het contact en de kracht in de hemelse gewesten. God beschermde evenwel zijn volk, want Bileam moest zegenen in plaats van vervloeken. Ook de Ammonieten ondersteunden toen vele malen later de Moabieten en daarom mocht geen Ammoniet en Moabiet in de gemeente des Heren komen. Menigmaal onderdrukten in bondgenootschap deze twee volken Israël. In *Deuteronomium 2* lezen we dat de Heer uitdrukkelijk aan Israël verbood om Moab en Ammon aan te vallen. Het mocht niets van hen in bezit nemen, omdat het verwante volken waren. Gemeenschap met hen was evenwel volkomen uitgesloten. Israël bewoonde Kanaän, beeld van de hemelse gewesten, en Moab en Ammon leefden in het Overjordanse, een illustratie dat zij niet overgeplaatst waren in de geestelijke wereld waar het volk van God leefde.

Om dit geestelijke niveauverschil te accentueren wijzen wij erop, dat tussen Israël en Trans-Jordanië een diep dal ligt, een slenk of breuksysteem in de aarde, welke de diepste op de wereld is. De Arabieren spreken over El-Ghor, de spleet, waardoor de Jordaan stroomt, die in de Dode Zee uitmondt, waarvan de spiegel 391 meter onder het zeeniveau ligt. De Jordaan is geen verbindingsrivier, maar hij vormt een natuurlijke scheiding, een slag-

boom. De geschiedenis van West-Jordanië is dan ook volkomen anders dan die van Oost-Jordanië. Zo zien wij aan de ene kant wel dat de rechtzinnige en fundamentalistische inzichten verwant zijn aan die van het volle evangelie, maar in de onzienlijke wereld is er een onoverbrugbare en zeer diepe kloof tussen hen die wandelen, leven en strijden in de hemelse gewesten, en zij die wel zogenaamd bijbelgetrouw zijn, maar toch dit Koninkrijk der hemelen niet zijn binnengegaan en zich zelfs vijandig opstellen tegen hen die het hemelse Kanaän nu reeds bewonen.

In de tijd van koning Josafat trokken de Moabieten en Ammonieten de grens naar Kanaän over. Dit deden ze echter niet door de Jordaan, dus zoals het volk Israël binnenkwam. De doortocht door deze rivier betekent de doop in water, dus het achterlaten van het oude leven en een wedergeboorte of een vernieuwing van denken als inwoner van het hemelse Kanaän. Moabieten en Ammonieten trachtten echter langs een omweg, als 'dieven en rovers', binnen te gaan.

In onze tijd is er een grote belangstelling gekomen in de traditionele kerken en kringen voor de geestelijke wereld. De charismatische beweging voert daar thans grote scharen binnen. Zij neemt ongelofelijk snel toe. Dit gaat evenwel niet gepaard met een vernieuwing van denken, maar juist met het vasthouden van bestaande leringen en inzettingen, die in wezen aards gericht zijn of occult. Men trekt Kanaän niet binnen door de bijbelse doop en door de vrijmakende werking van de wet van de Geest des levens, maar om de Dode Zee, en wel ieder met behoud van het historisch geworden in eigen kerk of kring, met leringen der vaders, en niet bevrijd van de religieuze machten die verleugened en verwarrend gewerkt hebben. Tot hen die het evangelie van Jezus over het Koninkrijk der hemelen geloven, wordt nu gezegd: 'Wat hebben jullie meer dan wij? Ook wij drijven duivelen uit, leggen de handen op zieken en ook wij spreken in tongen. Zie welke grote massasamenkomsten wij hebben en welke wonderen onder ons gebeuren'. Op deze wijze willen de occulte familievolkten het land in bezit nemen en het ware volk des Heren, dat radicaal een geheel nieuwe weg gegaan is, verdrijven.

Zoals het volk van Juda ten tijde van de gelovige koning Josafat belaagd werd door de bedrieglijke broedervolken, zo is ook in

de eindtijd het verleugende en afvallige christendom dat een weg zoekt in de hemelse gewesten, voor het geestelijke Israël vijand nummer één. Zoals Josafat in deze moeilijke situatie zijn hulp van zijn God verwachtte en sprak: ‘Maar op U zijn onze ogen gevestigd’, zo zal ook het ware Israël in de laatste dagen zich zijn Heer voor ogen moeten stellen, opdat de ziel van het volk van God niet zal wankelen. Het zal als het toenmalige Juda volkomen moeten vertrouwen op God, dat deze zelf zal ingrijpen, verlossing teweeg zal brengen en het in de ruimte stellen. Josafat bad niet zomaar tot een God in algemene zin, maar identificeerde Hem als degene die Zich verbonden had met de tempel, het heiligdom, waar het uitverkoren nakroost van Abraham zijn naam aanriep. Zo zit alleen het geestelijke Israël rechtens in het hemelse Kanaän en het vormt de woonstede van God in de geestelijke wereld.

De Kroniekschrijver vermeldt hoe de Geest des Heren in het midden van de gemeente kwam en hoe alle vrees en angst moesten wijken bij het ingrijpen van de Here der heerscharen. Zij moesten zich wel ten strijde toegerust opstellen en oprukken tegen de vijand, zij moesten ook blijven staan, maar zij behoefden niet te strijden, want ze zouden zien hoe de Here de overwinning gaf. Zo wordt ook het leger van Jezus Christus vermaand zich op te stellen en de gehele wapenrusting aan te doen, teneinde stand te kunnen houden in de boze dag. Ten tijde van de vroege regen heeft het Israël Gods zijn geestelijke uitrusting leren kennen en zijn wapens leren hanteren. Bij het vallen van de spade regen, wanneer God in het gericht treedt, zal zijn volk met vreugde kunnen standhouden en overwinnen door de kracht van de Heilige Geest.

Gevaar van vreemde volken

We zagen dat in het dal van Josafat de broedervolken, die zich tegen het uitverkoren volk Israël vijandig opstelden, werden verslagen. De boze werpt dan nieuwe troepen in de strijd teneinde wraak te nemen over de geleden nederlaag. Hij gaat nu sterkere machten inzetten, vreemde volken, die aan de zee kust van Kanaän woonden. Joël profeteert:

‘En voorts, wat wilt gij van Mij, gij Tyrus en Sidon en alle landstrecken van Filistéa?’ (Joël 3:4).

Tyrus en Sidon waren havensteden in Fenicië, die hun bestaan ontleenden aan de zee. Eerst was Sidon de belangrijkste stad en later Tyrus. Deze haven had grote welvaart en macht, en contact met vele volken. Zijn Tarsisschepen voeren naar de uiterste grenzen van de toenmalig bekende wereld, zelfs tot Andalusië in Spanje. Beide steden onderhielden eerst vriendschapsbanden met Israël. Ten tijde van David en Salomo hielpen zij zelfs onder hun koning Hiram mee om paleizen en de tempel te bouwen.

Wij lezen niet dat zij ooit Kanaän binnenvielen om te roven en te plunderen. Deze steden oefenden evenwel op veel geraffineerder wijze hun invloed uit in Israël. Voor het optrekken van Salomo's machtige bouwwerken boden zij hun diensten aan bij de aanvoer van hout en stenen en de bewerking ervan. Zo was er tijdens de bouw van de tempel in Jeruzalem ook een koperslager, die 'vervuld was met de wijsheid, het verstand en de kennis, nodig om elk werk in koper te verrichten; deze nu kwam tot Salomo en voerde al diens werk uit'. Deze binnenhuisarchitect uit Tyrus was een zekere Hiram, dus een naamgenoot van de koning. Hij was 'zoon van een weduwe uit de stam Naftali, terwijl zijn vader een Tyriër was' (*1 Koningen 7:13,14*). Hier is dus sprake van een verzwagering tussen het volk van God en een heidens cultuurvolk. Zo werden dan ook de gebouwen van Salomo alle opgetrokken in Fenicische stijl.

De verzwagering komt nog duidelijker naar voren, wanneer Ethbaäl, de koning van Tyrus, later zijn dochter Izébel uithuwelijkt aan Achab, de koning van Israël. Deze Izébel bevorderde de Baälsdienst in Israël en Achab bouwde op haar aandrang zelfs een tempel voor deze afgod in Samaria. Haar eveneens goddeloze en wrede dochter Athalia werd de enige regerende koningin in Juda. Zij roeide de dienst van Jahweh uit en bracht ook het gehele koninklijke geslacht van het huis van David om.

Slechts de kleine Joas bleef gespaard. Op deze wijze trachtten de Sidoniërs die later Feniciërs werden genoemd, het volk van God los te maken van zijn Heer, van diens wetten en dienst, teneinde een andere heer, namelijk Baäl voor Hem op de plaats te stellen. Izébel onderhield een groot aantal priesters, die het volk onderwezen en het leerden de knie voor Baäl te buigen. Op listige wijze werd Israël verleid en het gevolg ervan was, dat de ware

profeten werden gedood, of zich moesten verbergen in holen en spelonken.

Is het wonder dat Joël vervolgt: *‘Want gij hebt mijn zilver en mijn goud weggenomen, mijn kostbare schatten naar uw tempels gebracht.’* (Joël 3:5)?

Tyrus en Sidon zijn beeld van de opkomende gemeente van de antichrist. De vorst van Tyrus wordt in *Ezechiël 28* geïdentificeerd met de duivel. Dit dan in tegenstelling met de theocratie in Israël, want van David en Salomo werd gezegd, dat zij ‘op de troon des Heren’ zaten (*1 Kronieken 29:23*). Zoals de regerende koning van Israël beeld moest zijn van God, zo was de koning van Tyrus dit van de satan. Als nazaat van David bezette Jezus na zijn opstanding de werkelijke troon van God (*Handelingen 2:30,31*). Daar ontving Hij alle macht in hemel en op aarde. Zo zal de geestelijke nakomeling van de koning van Tyrus, de antichrist, zijn kracht en macht aan de draak ontleen (*Openbaring 13:2,12*).

Zoals de Fenicische Baälpriesters de kinderen Israëls deden afvallen van de levende God, zo werkt alle eeuwen door de geest van de antichrist onder het geestelijk Israël, teneinde het los te maken van zijn Heer Jezus Christus, van zijn woorden en van zijn Geest. Zo zijn er al vele antichristen opgestaan, die het volk van God verleiden om leringen van boze geesten na te volgen.

Zoals de koning van Tyrus met duivelse hoogmoed sprak, dat hij een god was, zo doet dit ook de antichrist, die de incarnatie is van de antichristelijke geest uit de afgrond. Paulus schreef over hem: *‘Die zich in de tempel Gods zet, om aan zich te laten zien, dat hij een god is’* (*Ezechiël 28:9* en *2 Thessalonicenzen 2:4*).

Van Tyrus wordt vermeld, dat het een eilandstad was, dus in zee was gelegen. Profetisch gezien betekent dit, dat het antichristelijke rijk zijn oorsprong heeft in de geestelijke wereld van het dodenrijk. Er staat immers: *‘Ik zag uit de zee een beest opkomen’* (*Openbaring 13:1*). Deze macht komt uit de afgrond of het dodenrijk en zij bezet, vervult en inspireert de antichrist.

De apostel Johannes schreef dat in zijn tijd reeds vele antichristussen in de gemeente Gods waren opgestaan. Dezen namen daar deel aan de arbeid en waren altijd bereid om ‘hout en stenen’ tot opbouw van ‘het huis Gods’ aan te dragen. Zij zetten hun begaafdheden en hun kennis in met het doel alles uiterlijk zo goed

en acceptabel mogelijk te maken. Zij veroverden zich een voor-aanstaande plaats in de gemeente door hun goede fellowship met de ware leden van het lichaam van Christus. Onderwijl maakten zij door hun beïnvloedingen, hun leringen en hun inbreng aan zeden en gewoonten, velen van het evangelie van Jezus Christus los. Zij veroorzaakten scheuringen, want 'zij zijn van ons uitgegaan, maar zij waren uit ons niet' (1 Johannes 2:19). Er zijn zelfs tijden in de kerkgeschiedenis geweest, dat voor de ware volgelingen van Jezus Christus geen plaats meer was in de kerkgemeenschappen en dat zij zich voor vervolgingen moesten schuilhouden.

Ook de Filistijnen die Joël hier noemt, waren een volk dat evenals Israël, overgeplaatst was in Kanaän. Zij kwamen namelijk van het eiland Kaftor of Kreta, dus rechtstreeks over zee naar Kanaän, terwijl een ander deel van dit volk over de zee via Egypte het aan Israël beloofde land aan de zuidkant binnendrong. Kanaän werd zelfs naar hen Filistéa of Palestina genoemd. Let wel dat dit volk ook niet binnenkwam door de Jordaan, maar langs een andere weg, namelijk van over de zee, beeld van zijn occult geestelijk karakter. Het was bekend om het plegen van toverij (*Jesaja* 2:6). Verder was het een hard en gewelddadig volk. Er waren zelfs uitgesproken geweldenaars onder hen. Denk aan de Enakskinderen en Goliath van Gath. Heel merkwaardig worden in *Jeremia* 47:4 de Filistijnen de helpers genoemd van Tyrus en Sidon. Wij zien in hen een beeld van de tien koningen, die de antichrist ondersteunen en tenslotte hun kracht en macht aan het beest geven (*Openbaring* 17:12). Deze tien koningen zijn de geweldenaars in de wereld van de eindtijd door middel van hun magie en toverij.

De profeet Joël voorspelde in het begin van dit derde hoofdstuk dat er een keer zou komen in het lot van het geestelijk Israël. In *Jesaja* 11:14 wordt geprofeteerd dat het volk van God 'de Filistijnen op de schouder zou vliegen'. Dit zal dan volgens deze profeet geschieden door Efraïm, beeld van de gemeente uit de heidenen, en door Juda, beeld van de gemeente uit de Joden. Tezamen zullen zij dan één geheel vormen. Op dezelfde wijze wordt in *Hoséa* 1:11 gezegd, dat de kinderen van Juda en de kinderen van Israël zich zullen bijeenscharen. Paulus merkt dan in *Romeinen* 9:24 op: 'En dat zijn wij, die Hij geroepen heeft, niet alleen uit de joden, maar ook uit de heidenen'.

De Tyriërs en de Sidoniërs, de gemeente van de antichrist, zullen met de Filistijnen, de tien koningen, zich opmaken om wraak te nemen op het volk van God, op ‘het Lam en zijn vrijgekochten’, omdat dezen openlijk de strijd met de machten der duisternis hebben aangeboden.

Joël profeteert evenwel:

‘Wilt gij Mij vergelding bewijzen? Maar indien gij het Mij vergelden wilt, snel, ijlings zal Ik de vergelding op uw eigen hoofd doen neerdalen.’ (Joël 3:4).

In *Openbaring 17:14* wordt deze vergelding aldus beschreven: ‘Dezen zullen oorlog voeren tegen het Lam, maar het Lam zal hen overwinnen - want Hij is de Here der heren en de Koning der koningen - en zij, die met Hem zijn, de geroepenen en uitverkorenen en gelovigen’. Het woord ‘vergelding’ wordt ook wel vertaald door ‘wraak’. In plaats dat de vijanden zich wreken op het volk van god, zal in het dal van Josafat gezien worden dat de Heer hun alles vergeldt wat zij de gemeente hebben aangedaan. Ze hebben deze niet alleen van haar kostbare schatten beroofd, maar zij hebben de kinderen in het geloof ‘...verkocht aan de Ioniërs, om hen ver van hun gebied weg te voeren.’ (Joël 3:6).

In de geschiedenis waren de Feniciërs beruchte kinderdieven. Herodotus vertelt hoe zij de kinderen aantrokken en meesleepen. Zij stelden op de kusten, waar zij landden, hun waren te koop. Vooral de meisjes kwamen nieuwsgierig al die schone en vreemde koopwaar bewonderen. Als er dan een aantal kinderen bijeen was, sprongen de dieven uit hun schip en namen de arme schepsels mee om ze aan de Ioniërs of Grieken te verkopen. Voor het Israël Gods betekent dit, dat de antichristelijke elementen die in de kerk waren binnengedrongen, hun eigen filosofische en wijsgerige gedachtenwerelden voor de pas geboren kinderen Gods etaleerden. Dezen werden daardoor op dwaalwegen gebracht, zodat ze uit de hemelse gewesten, hun eigen grond, teruggevoerd werden naar de aarde waar ze slechts vreemdelingen moesten zijn.

Het Griekse denken heeft verwoestend gewerkt op de oorspronkelijke christelijke leringen en verwachtingen. Reeds de apostolische en Griekse kerkvaders waren doordrenkt met hellenistische wijsheid, waartegen de apostel Paulus al waarschuwde.

De christelijke wetenschap was aanvankelijk georiënteerd op Plato, terwijl later Aristoteles 'de meester van allen die weten' werd, vooral bij de scholastieken. Nog later kwam het katholieke of algemene geloof onder invloed van de Romeinse regels en wetten en ontstond de hiërarchische opbouw van de Romeinse of rooms-katholieke kerk. Zo worden tegenwoordig de kinderen der christenen, de studenten, vergiftigd met het marxistisch-leninistische denken. De orthodoxie daarentegen grijpt terug naar de uitspraken van de voorouders met hun geloofsbelijdenissen en credo's, zoals de rabbijnen zich beriepen op de inzettingen der ouden. Het fundamentalistisch christendom benadert de bijbel in zijn geheel niet als een geestelijk boek, maar als een natuurlijk geschrift, dat een letterlijke, ongeestelijke uitleg vraagt. Op de universiteiten en bijbelscholen worden de kinderen van Juda en Jeruzalem op deze wijze verkocht aan die leraars, die met hun ongeestelijke, aards gerichte opvattingen, hen wegvoeren van eigen hemelse bodem en uit het geestelijke Kanaän.

Joël profeteert dan verder, dat God een keer zal brengen in het lot van de ware kinderen Gods. Er komt een duidelijke scheiding tussen licht en duisternis, waarheid en leugen, goed en kwaad. Van de weggevoerde kinderen wordt gezegd: *'Zie, Ik zal hen doen opstaan uit de plaats waarheen gij hen verkocht hebt, en Ik zal de vergelding op uw eigen hoofd doen neerdalen.'* (Joël 3:7).

Tegenover de Baälleraars, die in onze tijd het volk van God verleugenen, staan de zonen en dochteren op die profeteren. Zij 'staan op', dat wil zeggen trekken uit de afgedwaalde en afgevalen kerken en uit de verworden gemeenschappen en kringen, omdat zij geen deel willen hebben aan hun zonden en niet ontvangen van hun plagen (*Openbaring 18:4*). Zij die opstaan, zullen de strijd voortzetten in het dal van Josafat, dat is in de hemelse gewesten, totdat de dag der uiteindelijke vergelding aanbreekt in Harmagedon, de laatste fase van de strijd. Let erop dat noch het dal van Josafat noch dat van Harmagedon op een atlas ooit te vinden zijn, evenmin als de boom des levens in een plantkundeboek of flora is opgenomen.

‘Ik zal uw zonen en uw dochters verkopen in de hand der kinderen van Juda, en dezen zullen hen verkopen aan de Sabeërs, naar een ver verwijderd volk’ (Joël 3:8).

Evenals de Feniciërs hun koloniën aan de Middellandse Zee tot in de Spaanse haven Tarsen bezaten, hadden de Sabeërs op de oceanen hun scheepvaartroutes. Zij woonden in het uiterste zuiden van Arabië, waar tegenwoordig de stad Aden ligt. Zij waren dus de Feniciërs van de Indische Oceaan. Zo meent men een kolonie van hen ontdekt te hebben in de Golf van Siam.

De ‘kinderen van (het geestelijke) Juda’ zijn zij, die besneden zijn van hart, naar de geest, niet naar de letter (*Romeinen 2:25-29*). Zij zijn ‘sterk en overwinnen de boze’ die zich het felst manifesteert in de antichrist en zijn gemeente. Zij verkopen de ‘zonen en dochters’, van deze occulte kerk aan de Sabeërs, die hier beeld zijn van de doodsmachten. Zo komen de volgelingen van de antichrist bij ‘een ver verwijderd volk’ in een vergelegen land (vergeelijk ook het lot van Sebna in *Jesaja 22:15-19*).

In *Openbaring 19:21* wordt van de overwonnen gemeente van de antichrist, ‘de overigen’, gezegd, dat zij gedood werden met het zwaard dat kwam uit de mond van Hem, die op het paard zat, en al de vogels werden verzadigd van hun vlees. In de geestelijke wereld werden zij dus door het woord des Heren, dat ook de volgelingen van het Lam als een zegevierend zwaard gebruiken, verwezen naar het dodenrijk. Daar wordt hun inwendige mens bewaard tot de dag van het laatste oordeel. Hun lichamen zullen ook aan de destructieve machten des doods worden prijsgegeven en deze zullen veel werk hebben de grote massa te ontbinden.

Let wel dat wanneer over het lot van de zonen en dochters der verenigde vijanden wordt gesproken, niet gerept wordt van hun koning, de antichrist zelf. Deze komt immers niet in het dodenrijk terecht, maar hij wordt rechtstreeks naar lichaam, ziel en geest, met de in hem wonende macht, in de poel des vuurs geworpen. Dat al deze dingen waarover Joël heeft gesproken en die de apostel Johannes in visioenen heeft gezien, zeker zullen gebeuren, wordt ten sterkste benadrukt door de toevoeging: ‘...*want de HERE heeft het gesproken.*’ (Joël 3:8). Het woord van God zal immers niet ledig tot Hem wederkeren, maar het zal doen wat Hem behaagt en dat volbrengen waartoe Hij het zendt.

Op weg naar Harmágedon

Joël is voor ons een belangrijke profeet, want zijn godsspraken zijn in het bijzonder bemoedigend voor hen die gedoopt zijn met de Heilige Geest, en die een strijd te voeren hebben tegen de boze geesten in de hemelse gewesten. Ze zijn voor ons 'als een lamp, die schijnt in een duistere plaats'. Het begin van zijn boek vermeldt hoe allerlei soorten demonische sprinkhanen het geestelijke leven van onze gelovige voorgelachten hebben weggevreten. Het woord van God lag als een uitgedroogde korrel verpieterd tussen de harde aardkluiten en kwam in de harten van de gelovigen niet tot vruchtdragen. Vervolgens voorspelde deze profeet dat er een keer zou komen in het lot van Gods volk in het einde der dagen. En de Heer hééft naar ons omgezien. De vroege regen is op ons gevallen en de Leraar ter gerechtigheid werd ons gegeven. Het uitgedroogde graan ontkiemde en bracht nieuw leven voort. De korrel zette zich en het woord van God begon iets te doen. We lazen niet alleen dat Jezus als Lam van God de schuld der wereld had weggenomen, maar wij zagen daardoor onszelf ook als rechtvaardigen.

Ook deed de doop in water ons iets, want wij braken bewust met ons oude leven en aanvaardden de belofte, dat wij niet als wezen zouden achterblijven. De Trooster kwam persoonlijk in ons leven en wij begonnen geestelijk te groeien. Er kwam een grote omkeer in ons hart en wij werden vernieuwd in ons denken. We lazen: 'drijf de boze geesten uit', en we deden dit ook in gehoorzaamheid aan de opdracht. We geloofden dat de gehele legermacht van de vijand ons gedurende dit ontwikkelingsproces onderworpen zou zijn. De geestelijke strijd waarover Paulus in Efeziërs 6 schreef, werd realiteit voor ons. Zo werd het fundament uit Hebréeën 6 in ons gelegd.

Natuurlijk erkennen wij dat de volle rijpheid nog niet bij ons wordt gevonden, maar wij jagen doelbewust naar de onberispelijkheid en de volmaaktheid. We zien deze niet als een hersenschim, maar als een heil dat in ons eigen leven geopenbaard zal worden. Daarom bidden wij intensief om de late regen, die het koren tot zijn volle wasdom zal brengen. We zien reeds de wolk verschijnen en het rijpingsproces is in volle gang.

Naast deze verandering van het volk van God tot werkelijk geestelijke mensen zijn in onze tijd nog andere groeiverschijnselen waar te nemen. Er is ook een ontwikkelingsproces aan de gang bij het onkruid, dat tussen de tarwe opgegroeid is. De duistere machten verzetten zich tegen het openbaar worden van de zonen Gods. Die tegenstroom is er altijd geweest, want Johannes schreef reeds dat er in zijn dagen vele antichristen waren opgestaan. Dezen hebben eeuwen lang hun ontwrichtend werk gedaan, het waarachtige geestelijke leven van de christenen geëlimineerd en een ander, vreemd leven gestimuleerd. De geest van al deze antichristussen heeft het massale christendom in bezit genomen. Johannes schreef in de beginperiode van de kerk reeds over *vele* antichristen die zich hadden geopenbaard.

Dezelfde schrijver heeft het later in verband met onze tijd over het *grote* Babylon, maar wie zal erkennen dat hij erin woont en dat deze afvallige metropolis wereldwijd is? Juist de laatste decennia heeft deze stad zich enorm uitgebreid, want de afval en de wetteloosheid in haar neemt steeds schrikbarendere vormen aan. Dit verbasteringsproces dat wij nu waarnemen, is een duidelijke weerslag van de toenemende activiteiten der demonen in de hemelse gewesten. Er groeit een volheid van ontbinding in kerk, staat en maatschappij in tegenstelling met de rijke vrucht van de Heilige Geest, die in de ware kinderen van God gezien zal worden.

De ordenende wereldgeesten, dus de samenwerkende menselijke geesten, die het goede en het harmonische beogen, verliezen vanwege de opkomende wetteloze machten de controle op wat aan hen onderworpen is. Zelfs de wereldbeheersers van deze aarde kunnen hun onderdanen geen garantie meer geven tegen een algehele vernietiging van de mensheid. Deze is niet meer afdoende te beschermen door het wonen achter hoge bergen, achter zeeën of oceanen, achter woestijnen of sterke fortificaties en waterlinies. De geweldmachten die reeds voor de zondvloed merkbaar waren, worden ook nu steeds actiever en de arme, zwakke wereldgeesten der bestuurders kunnen het toenemende terrorisme niet keren.

Ook de werkzaamheid van onreine geesten neemt hand over hand toe. Het huwelijksleven wordt meer en meer ondermijnd en de seksuele verlangens worden losgemaakt van het menselijke be-

staan en van het geordend gezinsleven. Deze begeerten zijn bij velen een aparte en zelfstandige plaats gaan innemen. Er gebeurt dan hetzelfde als bij de dronkaard, die niet drinkt tot onderhoud van het lichaam en tot een natuurlijke verkwikking, maar die de drank een afzonderlijke functie in zijn leven toekent, dus als lust-object.

We zien de wetteloze geesten ook werkzaam in allerlei vormen van verslaving. De menselijke geest die de wetten van God in zich draagt en uitwerkt, wordt dan verdoofd en een speelbal van de lage demonen.

De antichristelijke geesten die reeds eeuwen lang in de kerken en kringen gewerkt hebben, zien we versterkt worden door de infiltraties van de oosterse godsdiensten en gebruiken. De 'liefdevolle' en 'begrijpende' geest van de oecumene legt ook met deze mediterende machten contact en door middel van de charismatische beweging zullen hun toverij en magie onder een schijn van godsvrucht te midden van Gods volk gelanceerd worden.

De bijbel spreekt in dit verband over de tien koningen, die één van zin hun kracht en macht aan het beest zullen geven. Deze geest uit het dodenrijk ontvangt bovendien van de draak nog 'zijn kracht en zijn troon en grote macht', dus de suprematie in de zichtbare wereld. Heel dit duivelenleger zal zich concentreren in de gemeente van de antichrist, die zich erop richt de strijd in de hemelse gewesten te winnen. De geest van de antichrist heeft al eeuwen lang het helend, bevrijdend, verlossend en verheerlijkend werk van Christus in zijn gemeente tegen gestaan en nu zet hij alles op alles. De strijd zal uiteindelijk gaan tegen het overblijfsel van Gods volk dat standhoudt. Wat zegt nu de Heer? Jullie denken mijn werk volledig te kunnen vernietigen, maar het zal blijken dat jullie de verliezers zijn.

Hij zegt: kom maar op met jullie vijandelijke legerscharen en: *'Roep dit uit onder de volken: Heiligt de oorlog, doet de helden opstaan, dat alle krijgslieden aantreden, oprukken!'* (Joël 3:9).

Op bevel van God worden de heidenen uitgedaagd al hun kracht tegen de Heer te gebruiken. Zij moeten zich maar tot de oorlog uitrusten door aan hun goden offers te brengen en allerlei godsdienstige plechtigheden te verrichten. Zo sprak de Heer een-

maal tot de legers van Assur, die de roede waren van zijn toorn: 'Woedt, o volken, en weest verslagen; ja, neemt ter ore, alle verre streken der aarde; gordt u aan en weest verslagen. Beraamt een plan, maar het wordt verbroken; spreekt een woord, maar het zal niet tot stand komen, want God is met ons' (*Jesaja 8:9,10*). Deze heidense volken zijn weer beeld van de antichristelijke machten, die zich in onze tijd gaan vergaderen in het dal van het oordeel.

De kerk van de antichrist bergt in zich de sterkste en afschuwelijkste geesten van het rijk der duisternis. De 'helden' staan op, want zij komen uit de afgrond. Zij willen strijden en opstijgen naar de hemelse gewesten om de oorlog aan te binden met God en zijn gezalfde, dat is de ware gemeente. Johannes schreef: 'En ik zag uit de bek van de draak en uit de bek van het beest en uit de mond van de valse profeet drie onreine geesten komen, als kikvorsen; want het zijn geesten van duivelen, die tekenen doen, welke uitgaan naar de koningen der gehele wereld, om hen te verzamelen tot de oorlog op de grote dag van de almachtige God' (*Openbaring 16:13,14*).

De draak is de duivel, het beest is de geest van de antichrist aan wie de draak al zijn macht en kracht verleent. De valse profeet is de antichrist in mensengedaante. Johannes zag de weerzinwekkende, onreine, verleidende machten als kikvorsen. Dat zij uit de bekken of uit de mond komen, wijst op een afschuwelijke dwaling, de allerlaatste die ooit in dit tijdsbestek op aarde wordt verkondigd en geloofd.

In *2 Thessalonicenzen 2:11,12* schreef Paulus in dit verband: 'En daarom zendt God hun een dwaling, die bewerkt, dat zij de leugen geloven, opdat allen geoordeeld worden, die de waarheid niet geloofd hebben, maar een welgevallen hebben gehad in de ongerechtigheid'. Zij die in de afgefallen kerk niet mee de geestelijke wereld der duisternis willen intrekken, blijven van de aarde aards en ze zijn onmachtig verzet te bieden. Ze hebben immers ondanks hun orthodox geloof nooit geleerd strijd te voeren in de onzienlijke wereld. Wellicht verwachten zij hun redding van een natuurlijk volk Israël, van een zichtbaar Jeruzalem en uit een stenen tempel.

Gods ware legerscharen trekken intussen onversaagd verder. Ze zijn samengesteld uit geestelijke mensen die naar Gods beeld

en als zijn gelijkenis zijn. Ze zijn van het hoge niveau dat eenmaal de apostelen bezaten. Zij vervullen dezelfde opdracht, maar nu wereldwijd: 'Gaat heen in de gehele wereld, verkondigt het evangelie aan de ganse schepping. Wie gelooft en zich laat dopen, zal behouden worden, maar wie niet gelooft, zal veroordeeld worden. Als tekenen zullen deze dingen de gelovigen volgen: in mijn naam zullen zij boze geesten uitdrijven, in nieuwe tongen zullen zij spreken, slangen (demonen) zullen zij opnemen (om ze onmachtig te maken) en zelfs indien zij iets dodelijks drinken, zal het hun geen schade doen; op zieken zullen zij de handen leggen en zij zullen genezen worden' (*Marcus 16:15-18*).

Zij verspreiden het evangelie van het Koninkrijk der hemelen over de gehele aarde, zoals Jezus voorzegde in *Mattheüs 24:14*, dat zijn evangelie van het Koninkrijk in de gehele wereld zal worden gepredikt tot een getuigenis voor alle volken. Dan komt het einde, dit wil zeggen dat gezien wordt wat deze verkondiging inhoudt en vermag. Alle volken zullen dan aanschouwen wat het betekent tot de ware gemeente van Jezus Christus te behoren. Daarom hebben deze boodschappers ook de bijzondere opdracht om juist de christenen van allerlei kerken en kringen en ook die uit pinkstergemeenten in aanraking te brengen met het evangelie van het Koninkrijk der hemelen. Zij zullen dan de woorden van de apostel Petrus overnemen, die hij op de Pinksterdag sprak tot een schare 'godvruchtige' Joden te Jeruzalem, namelijk: 'Laat u behouden uit dit verkeerde geslacht' (*Handelingen 2:40*). Dit betekent: laat je oude manier van denken los, wordt hemelburgers en strijdt de goede strijd tegen de boze geesten. Deze herauten roepen de ware christenen die nog verstrikt zijn in de dwalingen en de leringen van de afgefallen kerk toe: 'Gaat uit van haar, mijn volk, opdat gij geen gemeenschap hebt aan haar zonden en niet ontvangt van haar plagen' (*Openbaring 18:4*).

Het oordeel of de scheiding komt in alle christelijke denominaties door de prediking van het evangelie van het Koninkrijk der hemelen, want deze scheidt en verenigt. Tot de discipelen sprak Jezus: 'Wijkt niet af op een weg naar heidenen, gaat geen stad van Samaritanen binnen; begeeft u liever tot de verloren schapen van het huis Israëls. Gaat en predikt en zeg: 'Het Koninkrijk der

hemelen is nabij gekomen. Geneest de zieken, wekt de doden op, reinigt melaatsen, drijft boze geesten uit. Om niet hebt gij het ontvangen, geeft het om niet' (*Mattheüs 10:5-8*). Dit was voor hen een duidelijke aanwijzing aan wie het volle evangelie allereerst verkondigd moet worden. Deze opdracht wordt weer van kracht voor de gemeente van de eindtijd ten opzichte van allen die zich christen noemen en die behoren tot de verloren schapen van het geestelijk Israël. Wij zeggen wel dat wij met onze prediking mikken op het beste in de kerken, op de schapen die hongeren en dorsten en dreigen verloren te gaan door gebrek aan kennis van de geestelijke wereld. Zij moeten toch de boodschap vernemen over de doop in de Heilige Geest, over de geestelijke begaafdheden en over de onzienlijke wereld. Wanneer zij die aanvaarden, zullen zij uit Babylon trekken en zich verzamelen om het evangelie van Jezus, dus dat Hij zelf eenmaal verkondigde. Er staat: 'En Hij trok rond in geheel Galiléa en leerde in hun synagogen en verkondigde het evangelie van het Koninkrijk en genas alle ziekte en alle kwaal onder het volk' (*Mattheüs 4:23*).

De zuchtende schepping wacht op de verkondiging van dit evangelie door de geopenbaarde zonen Gods. Dezen bewerken dus het tegengestelde van wat de charismatische beweging als doel stelt, want die roept: 'Trekt niet uit, mijn volk', maar tracht een betere rooms-katholiek, een betere gereformeerde, een betere baptist of een beter lid van de pinkstergemeente te worden. Deze oecumenische beweging kan niet tot het aanvaarden van bijbelse leringen komen, zelfs niet die van de doop, omdat ze haar aanhangers aanraadt aards gerichte dwalingen en opvattingen die opkwamen bij de vaderen, welke nimmer in de Heilige Geest gedoopt waren, te verenigen met het gebruik van de geestelijke gaven. Daarom blijft zij deel hebben aan het verbasteringsproces van de kerk.

Het evangelie dat Jezus predikte, zal tot het einde toe het 'eeuwige evangelie' blijken te zijn; daarom zijn ook wij 'vrijgekocht van onze ijdele wandel, die van de vaderen is overgeleverd' (*1 Petrus 1:18*). Babylon uittrekken betekent dus loskomen van de gedachtensystemen van de voorvaderen en alleen het evangelie van het Koninkrijk der hemelen aanvaarden. Het is altijd voor ons veraf geweest, maar nu is het weer sinds de apostolische tijd

‘nabij’ gekomen. Wij zullen ons bewust moeten zijn dat wij behoren tot het geestelijk Israël, tot het volk van God dat zijn burgerschap in de hemel heeft, en tot de inwoners van het Jeruzalem dat boven is. Het acht geven op de hemelse gedachtenwereld schenkt de vernieuwing van ons denken en maakt ons één in de geestelijke wereld.

Natuurlijk wekt de verkondiging van deze boodschap tegenstand bij de aards gerichte christenen, dat zijn zij die een christendom hebben opgebouwd zonder kennis van de wereld der geesten. Jezus sprak tot degenen die Hij uitzond, dat zij door allen gehaat zouden worden om zijns naams wil, en dat Hij ze als schapen zond midden onder de wolven. De prediking wekt niet de afkeer op van de natuurlijke mens, maar van de religieuze, die zijn godsdienst verbonden heeft met uitwendigheden, ceremonieën, inspanningen, gewijde taal, organisatievorm, ernst en uiterlijke vroomheid, of met leringen die hem met de aarde bezighouden, zoals met het natuurlijke volk Israël of met politieke en maatschappelijke kwesties. Voor de zonen Gods geldt evenwel in de eindtijd: ‘Ik zeg u, gij zult niet alle steden van Israël zijn rondgekomen voordat de Zoon des mensen komt’ (*Mattheüs 10:23*).

Voor onze tijd betekent dit, dat de prediking van Jezus gehoord moet worden in alle christelijke kerken en gemeenschappen, en voordat deze alle bereikt zijn, zal de Zoon des mensen verschijnen met de wolken des hemels, dus met zijn overwinnaars. Letterlijk staat er, dat zij alle steden van Israël niet tot volmaaktheid zullen hebben gebracht. De bekende bijbelverklaarder Dächsel merkt hierbij op, dat deze betekenis hem te sterk voorkomt. Wij geloven evenwel dat op deze wijze de eindtijdgemeente haar onberispelijkheid bereikt.

De duivel ziet de enorme veranderingen die door de prediking van de zonen Gods in de harten der gelovigen wordt bewerkt. Velen bereiken het einddoel des geloofs, de zaligheid van de totale mens. De tegenstander ziet dan hoe zijn boze geesten worden gebonden en naar de afgrond verwezen. Duizenden en duizenden kinderen Gods worden immers op deze wijze volkomen bevrijd. Hij tracht dit nog tegen te houden door in dit verband twee dwalingen ingang te doen vinden. Allereerst de leugen dat een kind van God niet gebonden kan zijn en ten tweede dat

men geen machten naar de afgrond mag verwijzen. Maar indien de christenen niet bevrijd hoeven te worden, wie moeten dan wel verlost worden? Toch zeker niet de ongelovigen, want die moeten eerst het evangelie aanvaarden en zich bekeren. Met deze leer heeft men dan ook de weg tot bevrijding geblokkeerd. Indien wij de machten niet naar de afgrond verwijzen, doen we even dwaas als zij, die in een oorlog krijgsgevangenen maken en dezen niet opsluiten, maar vrij los laten lopen. De dood die de ware gelovigen niet meer zullen zien, wordt dus gevangenbewaarder van vele boze geesten die hun slachtoffers achter hebben moeten laten.

De eindslag bij Harmagedon

De antichristelijke vijand krijgt het bevel:

‘Smeedt uw ploegscharen tot zwaarden en uw snoeimessen tot speeren; de zwakke zegge: Ik ben een held.’ (Joël 3:10).

De ploegkouters en snoeimessen of ook wel sikkels, zijn de gebruiksvoorwerpen waarmee de natuurlijke mens op aarde bezig is voor zijn levensonderhoud. De krijgslieden die voor de eindslag in de hemelse gewesten opgeroepen worden, krijgen het bevel om hun strijd om het bestaan geheel te verleggen naar de geestelijke wereld. Ze moeten zich evenals de zonen Gods alleen in de hemelse gewesten bewegen. Zoals de volgelingen van Jezus Christus Gods Woord hanteren als het zwaard des Geestes, zo zullen de aanhangers van de antichrist zich voor de aanval voorbereiden door het woord van de antichrist, dat is de leugen, zich eigen te maken.

Ook de speer of de lans wijst op een geestelijk wapen, waarmee de tegenstander een dodelijk letsel wordt toegebracht. Wie dit omvormen van landbouwwerktuigen tot primitief oorlogstuig letterlijk in de natuurlijke wereld neemt, verlaagt de godsspraken in onze moderne atoomtijd tot een anachronisme, tot iets dat niet meer bij onze tijd behoort.

In de eindtijd zal ook de satan zich een gemeente vergaderen, die zich heeft losgemaakt van de aarde en die zich volkomen concentreert om de strijd in de hemelse gewesten van de gemeente van Jezus Christus te winnen. Onder die vijandelijke legers zullen er zijn, die zich geen krachtfiguren in de onzienlijke wereld ge-

voelen. Wanneer deze zwakken dan toch belijden: ik ben een held, zullen zij zich verbonden weten met de allersterkste machten uit het rijk der duisternis. Zoals de apostel Paulus beleed: als ik zwak ben, ben ik machtig door de kracht van de Heilige Geest die in mij woont, zo ervaren zij in zich de kracht van de geesten uit de diepten van de zee, het dodenrijk. In *Openbaring 9* lezen we, dat in de eindtijd de put van de afgrond wordt geopend en de geesten uit het dodenrijk, onder aanvoering van Apólylon of de verderfengel weer vrijkomen, en hun intrek nemen bij degenen, die het zegel van God niet op hun voorhoofd hebben, maar die het beeld van het beest, dat is de antichrist, aanbidden. Niet alle mensen op de wereld worden op deze wijze gedemoniseerd, maar alleen zij die tot de gemeente van de antichrist behoren. Deze valse profeet verzamelt zijn gemeente wereldwijd, want hij vestigt haar op de puinhopen van de grote stad Babylon, dat is de afgefallen kerk.

‘Maakt u op en komt, alle volken van rondom, en verzamelt u. Doe, o HERE, uw helden daarheen afdalen. Laat de volken opstaan en oprukken naar het dal van Josafat, want daar zal Ik zitten om alle volken van rondom te richten.’ (Joël 3:11,12).

Evenals Jezus Christus zijn eindtijdgemeente vergadert uit alle volken, taal en naties, zo doet ook de antichrist. Beiden rekruteren hun keurtroepen, ‘hun eerstelingen’ uit de ‘christenen’. Jezus voert hen op tot ‘zonen Gods’, mensen tot alle goed werk volmaakt toegerust, en de antichrist vormt ze tot ‘zonen des verderfs’, tot mensen die met paranormale krachten zijn toegerust om de wetteloosheid op aarde tot een climax te voeren, ‘want hun boosheid is groot’ (Joël 3:13). Dit leger wil de antichrist inzetten tegen het Lam en zijn vrijgekochten en wel op het terrein van de geestelijke of onzienlijke wereld.

De vraag kan gesteld worden: wat zijn dat voor machten die worden opgeroepen uit de afgrond en die zulke krachtige vijandschap ontwikkelen tegen de uitverkorenen van God? Waaruit en hoe mobiliseert de antichrist deze sterkste en gruwelijkste geesten, die een verdrukking brengen zoals er nooit is geweest en niet meer zal zijn?

We hebben al gezien dat de zonen Gods bij hun prediking van het evangelie van het Koninkrijk der hemelen ook rondgaan om

Gods kinderen te bevrijden van iedere bezettende macht, zodat dezen de volkomenheid kunnen bereiken. Zij werpen de boze geesten uit en verwijzen ze naar de afgrond. Deze demonen komen dus zonder prooi in het dodenrijk. Zij ervaren hun opsluiting als een gruwzame pijniging, daar ze geen enkele activiteit meer kunnen ontplooiën.

Voor de tijd van de omwandeling van onze Heer op aarde, waren er nimmer geesten zonder prooi in de afgrond gekomen. Jezus met zijn apostelen en de eerste christenen vingten aan duivelen uit te drijven en ze naar de afgrond te verbannen. Dit bracht onder de onreine geesten zulk een schrik, dat zij door de mond van de man in de synagoge te Kapernaüm uitriepen: 'Zijt Gij gekomen om ons in het verderf te storten?' (*Marcus 1:24*, Can.vert.). Zij werden dus onder de heerschappij van de verderver gebracht. Zij stonden rechtstreeks onder bevel van de satan, die door hen de wereld aan zich onderwierp en bezette. Nu werden zij gedegradeerd om als gevangenen voor het oordeel van de grote dag met eeuwige banden onder donkerheid bewaard gehouden te worden (*Judas 6*).

Wat doet nu de antichrist, de grootste spiritist aller tijden? Hij weet deze machten te doen loskomen uit hun duistere kerker. Een onreine engel geeft hem hiertoe de kennis en de macht (*Openbaring 9:1*). Deze engel is ongetwijfeld het beest dat uit de afgrond opkomt en dus vanuit het onzichtbare dodenrijk in de antichrist vaart, dus die 'uit de hemel op de aarde valt'. Is het wonder dat de mensen die door deze machten bezet worden, zich in tomeloze haat keren tegen de zonen Gods? Rechtstreeks mochten deze 'uitgehongerde' beesten zich niet op hen werpen die het zegel van God op hun voorhoofden hadden, en ook hun zaad, het groene gras dat door de ouders geheiligd was, moesten zij met rust laten. De ganse gemeente van de antichrist zal zich, één van denken en van handelen, verzamelen in de hemelse gewesten, om tegen het Woord Gods en zijn volgelingen te strijden. Bij hen zullen zich voegen de 'tien horens', de grootvorsten van het occultisme uit de heidense 'volken van rondom'. Tezamen zullen deze zich verzamelen in het dal van Josafat. In het natuurlijke beeld ligt dit dal laag en wanneer de volken van rondom daarheen stromen, moeten ze afdalen van de bergen.

De vraag is: wie worden met de helden bedoeld, die hier afdalen. Velen denken dat hier sprake is van de heilige engelen, die op bovennatuurlijke wijze moeten ingrijpen in een natuurlijke strijd. Maar zoals in *Joël 2* het demonische leger Gods strijdmacht wordt genoemd, daar de profeet in de onzienlijke wereld niet het juiste inzicht had, zo wordt ook hier het leger van de grootmachten der duisternis 'Gods helden' geheten. De Vulgata heeft hier een vrij sterk afwijkende vertaling, namelijk: 'Daar zal de Heer uw sterke mannen doen vallen', dus daar zal de Heer uw helden doen afdalen of doen vallen.

De Canisiusvertaling luidt: 'Omliggende volken, sluit de rangen aaneen: Jahweh, breng daar uw strijders bijeen. Op, heidenen; op, naar het dal van Josafat'. Wij zien dus dat de strijdmachten uit het dodenrijk, verbonden met de geesten der mensen, verzameld worden op de plaats van het gericht in de onzienlijke wereld. In het hemelse Harmagedon, waar het dal van Josafat in uitloopt, zal recht worden gesproken tussen het rijk der duisternis en de gemeente van Jezus Christus. Daar zal vervuld worden: 'En de volken waren toornig geworden, maar uw toorn is gekomen en de tijd voor de doden om geoordeeld te worden en om het loon te geven aan uw knechten, profeten, en aan de heiligen en aan hen, die uw naam vrezen, aan de kleinen en de groten en om te verderven wie de aarde verderven' (*Openbaring 11:18*).

'Slaat de sikkel erin, want de oogst is rijp. Komt, treedt, want de perskuip is vol, de wijnbakken stromen over. Want hun boosheid is groot.' (Joël 3:13).

Het is de tijd dat de oogst der aarde rijp is geworden. Enerzijds zien we de zonen Gods uittrekken over de ganse aarde om het eeuwig evangelie, dat van het Koninkrijk der hemelen, 'te verkondigen aan hen die op de aarde gezeten zijn en aan alle volken, stam en taal en natie'. (*Openbaring 14:6*). Hun Heer had voorspeld dat na deze prediking 'het einde' zou zijn gekomen, dat wil zeggen dat de kostelijke vrucht van de aarde rijp zou zijn en klaar voor de oogst. Tegelijkertijd zou evenwel ook het onkruid rijp zijn geworden. Paulus schreef in *2 Thessalonicenzen 2:3*, dat de mens der wetteloosheid zich zou openbaren, de zoon des verderfs, de tegenstander. In de bezeten mens, die behoort tot de antichris-

telijke kerk, zal hij zich ten volle ontplooien, maar wanneer dit onheilsleger zich verzameld heeft, zal er een luide stem van een engel klinken: 'Vreest God, en geeft Hem eer, want de ure van zijn oordeel is gekomen'.

De antichristelijke kerk is gebouwd op de puinhopen van Babylon, dat daardoor geworden is 'een woonplaats van duivelen, een schuilplaats van alle onreine geesten en een schuilplaats van alle onrein en verfoeid gevogelte' (*Openbaring 18:2*). Wij zien nu reeds dat de wetteloze geesten in kerken en kringen steeds meer hun stem doen horen. Hetzelfde verschijnsel constateerde de Heer in de afgefallen kerk van zijn tijd. Ook toen verwierp men zijn boodschap over het Koninkrijk der hemelen, dat heil en heerlijkheid brengt. Daarom sprak Jezus tot de steden die Hem verwierpen: 'Het zal voor Sodom in de dag des oordeels draaglijker zijn dan voor die stad' (*Lucas 10:12*).

Sodom viel onder het oordeel vanwege haar verdorvenheid van het natuurlijke leven. Haar zonde was evenwel niet te vergelijken met de ongerechtigheid van de steden van Israël, die de prediking over het Koninkrijk der hemelen verwierpen. Zo is ook de wetteloosheid van de wereld niet te vergelijken met die in de afgefallen kerk zal worden gevonden, want deze verwerpt opnieuw het eeuwige evangelie. Zij wordt daarom een schuilplaats van alle onreine demonen, ook die van leugenmachten en dwaalgeesten.

Ook sprak de Heer: 'Wanneer dan de vrucht rijp is, laat hij er terstond de sikkels inslaan, omdat de oogsttijd aangebroken is' (*Marcus 4:29*). Over het rijpe koren dat door de engelen wordt gemaaid, wordt door Joël in dit verband natuurlijk niet gesproken, maar alleen van de wijnoogst; zoals ook *Openbaring 14:18,19* vermeldt: 'Zend uw scherpe sikkels uit en oogst de trossen van de wijngaard der aarde, want zijn druiven zijn rijp. En de engel wierp zijn sikkels op de aarde en oogstte van de wijngaard der aarde en wierp het in de grote persbak van de gramschap Gods'. Met de vrucht van de wijnstok worden hier bedoeld de antichristelijke benden die verzameld worden in het dal van Josafat. Daar worden de druiven getreden. Bij dit vertrappen stroomt het gegiste druivesap als wijn over de rand heen. Het is geen most zoals in hoofdstuk 2:24 is beschreven, maar dit gistingproces ziet op de doorwerking en toename van de ongerechtigheid. Van de Ba-

bylonische hoer wordt gezegd, dat zij deze ontucht-wijn in haar beker heeft en dat deze vol is van de onreinheden en gruwelen der aarde (*Openbaring 17:2,4*).

Joël profeteerde:
'Want hun boosheid is groot'. 'Menigten, menigten in het dal der beslissing, want nabij is de dag des heren in het dal der beslissing. De zon en de maan worden zwart en de sterren trekken haar glans in' (Joël 3: 14,15).

Hoe groot de schare is, die zich voor de krachtmeting in Harmagedon gereed gemaakt heeft, blijkt uit de herhaling: drommen, drommen of volkeren, volkeren in het dal der beslissing of dat der slachting. De keurbenden van de vijand trekken in de geestelijke wereld op naar de berg Sion met de bedoeling Christus en zijn gezalfden te overwinnen en zelf hun plaats op de troon van God in te nemen. Nu zal het beslist worden wie de waarachtige uitverkorene van God is: de mens gedoopt en vervuld met de Heilige Geest, of de mens gedoopt en vervuld met de geest van Lucifer, die wil 'opstijgen boven de hoogte der wolken (de gemeente) en zich aan de Allerhoogste gelijkstellen' (*Jesaja 14:14*).

Wat wordt hier bedoeld met de dag des Heren, waarover Joël nu spreekt, wanneer de menigten zich vergaderen en nabijkomen? Hij is de tijd van het oordeel, waarop voorgoed scheiding wordt gemaakt tussen goeden en kwaden. Wanneer de beslissing gevallen is, zullen de volgelingen van het Lam als overwinnaars zich zetten op tronen om op de aarde verder scheiding te maken, want hun werd het oordeel gegeven en zij zullen heersen als koningen (*Openbaring 20:4*). De tegenstanders van het Lam zijn dan geliquideerd in de poel des vuurs, en de volgelingen van de antichrist en het beest worden door het woord des Heren verwezen naar het dodenrijk.

Wanneer het tot een confrontatie komt tussen de heerlegers in de hemel aan wier hoofd Jezus Christus staat, en de legers van de antichrist, worden de zon en de maan verduisterd en trekken de sterren hun glans terug.

Wij willen de gebeurtenissen die zich vóór deze grote of laatste dag des Heren in onze tijdsbedeling afspelen nog even op een rij zetten. Allereerst wordt de volmaakte gemeente in een punt des

tijds getransformeerd en opgenomen de Heer tegemoet, en verenigd met de reeds ontslapen heiligen. Vervolgens jaagt de antichrist als een tweede farao dit Israël Gods dat weggenomen wordt, achterna. Door de kracht van ‘het beest’ dat in hem woont, zal ook zijn lichaam getransformeerd worden, terwijl de overigen van zijn leger naar de innerlijke mens uit hun lichaam zullen treden om hun aanvoerder te volgen op zijn weg naar het hemelse Harmagedon.

De gevolgen voor hen die op de aarde achterblijven, zijn verschrikkelijk. Zij die het licht der wereld vormden, zijn opgenomen, en de legerscharen der duisternis onderscheppen iedere lichtstraal van zon en maan, beelden van de Vader en de Zoon. Iedere hulp van de heilige engelen, de sterren, wordt gemist. Dezen trekken hun bescherming terug. Is het wonder dat bij deze tekenen aan zon, maan en sterren doodsangst heerst onder de volken op aarde. Dezen ervaren naar de inwendige mens de geweldige botsing, die er in de geestelijke wereld plaatsvindt: ‘het bulderen van zee en golven’. De mensen bezwijmen of verstijven van vrees en bange verwachting omtrent de dingen, die over de wereld zullen komen, want de machten der hemelen zullen wankelen (*Lucas 21:25,26*)

De ondergang van de antichrist

‘En de HERE brult uit Sion en verheft zijn stem uit Jeruzalem, zodat de hemel en aarde beven. Maar de HERE is een schuilplaats voor zijn volk en een veste voor de kinderen Israëls.’ (Joël 3:16)

Ook de Here God rust zijn legerscharen toe voor de grote slag in Harmagedon. Hij doet ook zijn helden opstaan en oprukken. Dan gaat in vervulling: ‘Nog eenmaal zal Ik niet slechts de aarde, maar ook de hemel doen beven’, dat is in beweging doen komen (*Hebreeën 12:26*). De gemeente die nog op aarde vertoeft, zal tot haar volkomenheid worden gebracht en daarna in een punt des tijds veranderd worden, teneinde naar lichaam, ziel en geest zich bij haar Heer te voegen. De ontslapenden in Christus, die geheel in de onzienlijke wereld zijn, zullen dan opstaan en in actie komen voor deze laatste grote worsteling. De apostel Paulus schreef over dit bijeenvergaderen van deze legerscharen: ‘Want de Here zelf

zal op een teken, bij het roepen van een aartsengel en bij de klank van een bazuin Gods, neerdalen van de hemel, en zij, die in Christus gestorven zijn, zullen het eerst opstaan; daarna zullen wij, levenden, die achterbleven, samen met hen op de wolken in een oogwenk weggevoerd worden, de Here tegemoet in de lucht' (1 *Thessalonicenzen* 4:16,17).

Er is hier letterlijk sprake van een krijgsgeroep, de lucht is hier beeld van de onzienlijke wereld en de wolken zijn beeld van de gemeente van Jezus Christus in verband met haar hoge positie en haar onderlinge saamhorigheid. Een beschrijving van het leger van 'het Lam, en zij die met Hem zijn, de geroepenen en uitverkorenen en gelovigen', lezen we in *Openbaring* 19:11-16: 'En ik zag de hemel geopend, en zie, een wit paard; en Hij die daarop zat, wordt genoemd Getrouw en Waarachtig, en Hij velst vonnis en voert oorlog in gerechtigheid... en de heerscharen, die in de hemel zijn, volgden Hem op witte paarden'.

De toebereiding van het leger Gods dat nog op aarde is, wordt voorspeld, wanneer de engel van Jezus de rechtervoet zet op de zee, beeld van de geestelijke wereld, en de linker op de aarde. De engel roept 'met luider stem, zoals een leeuw brult'. De stem der profeten als de stem van zeven donderslagen begeleidt dan in de gemeenten de openbaring van de zonen Gods. Daarna 'wordt voleindigd het geheimenis van God, gelijk Hij zijn knechten, de profeten (zoals Joël), heeft verkondigd' (*Openbaring* 10:1-7). De gemeente van Jezus Christus zal niet alleen volmaakt en zonder vlek of rimpel zijn, maar zij zal zich ook als overwinnaar openbaren op de keurtroepen van de vijand.

Met luider stem spreekt God uit Sion, de berg waarop de tempel was gelegen. In het hemelse Jeruzalem in het midden van de stad vormt de gemeente dit huis van God, want de Heer woont immers door zijn Geest in haar. Het Woord Gods, Jezus Christus, zal de heerlegers in de strijd tegen de antichrist aanvoeren. Tijdens deze laatste worsteling in de hemelse gewesten zal God blijven wat Hij altijd voor zijn volk is geweest: een schuilplaats waar het zich veilig kan voelen en een vesting, achter wier sterke muur het onaantastbaar is voor de vijand. Schuilplaats en vesting zijn beelden van Gods bescherming in het oude verbond. De oudtestamentische gelovigen vonden in dagen van benauwdheid hun

toevlucht bij de Heer, maar in het nieuwe verbond wóónt God door zijn Geest in zijn volk. De gemeente vormt zijn woning en daarom trof ons de vertaling van de Vulgata, waar de woorden 'schuilplaats' en 'veste' overgezet zijn door 'hoop' en 'kracht'. We lezen daar: 'En de Heer zal de hoop zijn van zijn volk, en de kracht der kinderen van Israël'. Inderdaad heeft de nieuwtestamentische gemeente om overwinnaar te worden haar hoop gevestigd op het woord van de Heer en verwacht zij haar zegepraal van de kracht van de Heilige Geest die in haar woont. Dit niet alleen voor de tijd dat zij op aarde vertoeft, maar ook voor de eindslag in de hemelse gewesten 'in het dal van Josafat'. De gemeente zal weten dat zij niet tevergeefs heeft geloofd en vertrouwd, want het bouwsel van de antichrist zal ineenstorten en zijn leger worden verdaan:

'En gij zult weten, dat Ik, de HERE, uw God ben, die woont op Sion, mijn heilige berg, en Jeruzalem zal een heiligdom zijn, en vreemdelingen zullen er niet meer doortrekken.' (Joël 3:17)

Hoe zal dit treffen tussen het leger van God en dat van de antichrist nu plaatsvinden? We zeiden reeds dat de gemeente van Jezus Christus van de aarde zal worden weggenomen om geheel met de gestorven heiligen te worden ingezet. Het hoofd van de antichristelijke gemeente zal trachten zich ook in een punt des tijds te transformeren, terwijl zijn legerscharen in een grote spiritistische seance of tijdens een transcendente meditatie uit hun lichaam zullen treden om zich te verzamelen rond de antichrist in het dal der beslissing. De overwinning is voorspeld. Ieder zal weten dat dan onze Heer, God is. Zijn raadsplan wordt uitgevoerd en de mens Gods, gedoopt met de Heilige Geest, zal met de Vader en de Zoon voor eeuwig op de troon zitten.

'En ik zag het beest en de koningen der aarde en hun legerscharen verzameld om de oorlog te voeren tegen Hem, die op het paard zat, en tegen zijn leger. En het beest werd gegrepen en met hem de valse profeet, die de tekenen voor zijn ogen gedaan had, waardoor hij hen verleidde, die het merkteken van het beest ontvangen hadden en die zijn beeld aanbaden; levend werden zij beiden geworpen in de poel des vuurs, die van zwavel brandt. En de overigen werden gedood met het zwaard, dat kwam uit de

mond van Hem, die op het paard zat; en al de vogels werden verzadigd van hun vlees' (*Openbaring 19:19-21*).

Over de nederlaag van het antichristelijke leger profeteerde Paulus, dat de Heer Jezus de wetteloze zal doden door de adem zijns monds en machteloos zal maken door zijn verschijning, als Hij komt (*2 Thessalonicenzen 2:8*). In *Openbaring 11:13* wordt meegedeeld dat in deze strijd een tiende deel van de stad Babylon instortte, want de gemeente van de antichrist is de bovenbouw van de afvallige kerk, waarbij het occultisme van alle heidense godsdiensten zich verzamelt onder tien koningen. De keurtroepen van de antichrist keren na hun nederlaag niet meer in hun lichamen terug, maar worden rechtstreeks afgevoerd naar het dodenrijk. Op deze wijze kan gezegd worden dat een tiende deel der stad instortte en zeventuizend personen (een symbolisch getal) door de aardbeving werden gedood. De overigen werden zeer bevreesd en hadden deel aan de voorspelde grote angst, waarvan Joël in het voorgaande vers sprak.

Het leger van Christus zal zegevieren en Gods plan met de mens zal gerealiseerd worden. Het koningschap over de wereld is dan gekomen aan onze Heer en aan zijn gezalfde, dat is de gemeente, en Hij zal als koning heersen tot in alle eeuwigheden (*Openbaring 11:15*). Dan 'zal Jeruzalem een heiligdom zijn', dit wil zeggen dat dan allen die de verzoening door Jezus Christus in geloof hebben aangenomen, ook afgezonderd zullen zijn van de machten der duisternis. Deze 'vreemde' geesten zullen er niet meer doortrekken. In onze tijd trekt de boze tussen de kinderen van God nog rond als een brullende leeuw, zoekende wie hij kan misleiden, verleiden of verslinden. Dan zal evenwel ook de satan zelf met zijn trawanten worden afgevoerd naar het dodenrijk. Op aarde komen dan de tijden van verademing en verkwikking, die het vrederijk inluiden.

'Te dien dage zal het geschieden, dat de bergen van jonge wijn zullen druipen en de heuvelen van melk zullen vloeien en alle beken van Juda van water zullen stromen; een bron zal ontspringen uit het huis des HEREN en zal het dal van Sittim drenken.' (Joël 3:18)

Aan het einde van zijn profetisch boek grijpt Joël terug naar de tijd van de spade regen en naar het begin van dit hoofdstuk,

waar gesproken wordt over de tijd, dat God een keer zal brengen in het lot van zijn volk. Dan stort Hij zijn Geest uit op al wat leeft. Het geestelijke leven dat droog en dor was, zal dan verfrist en vernieuwd opbloeien en een overvloedige oogst opleveren. Op de bergen zullen de wijndruiven een rijke hoeveelheid jonge wijn of most opleveren. De heuvels die door de lange droogte kaal waren, zullen weer groenen, en het vee zal een grote opbrengst aan melk geven. Er zal zoveel regen vallen, dat de beken van Juda vol zullen stromen met levend water. In de onzienlijke wereld overgebracht, betekent dit dat het geestelijke leven tot een zeer rijke en heerlijke ontplooiing zal komen en tot een hoog niveau, want 'uw zonen en uw dochters zullen profeteren, en uw jongelingen zullen gezichten zien, en uw ouden zullen dromen dromen: ja, zelfs op mijn dienstknechten en mijn dienstmaagden zal Ik in die dagen van mijn Geest uitstorten en zij zullen profeteren' (*Handelingen 2:17,18*).

De bron of de fontein die in het huis des Heren ontspringen zal, is beeld van de Heilige Geest. Zo sprak de Heer: 'Wie in Mij gelooft gelijk de Schrift zegt: stromen van levend water zullen uit zijn binnenste vloeien. Dit zei Hij van de Geest, welke zij, die tot geloof in Hem kwamen, ontvangen zouden' (*Johannes 7:38,39*).

De Heilige Geest die door en vanuit de kinderen Gods werkt, zal het dal van Sittim drenken. Sittim is volgens de kanttekenaren van de Statenbijbel 'gelegen aan de oostzijde van de Jordaan, in de vlakke velden der Moabieten, tegenover Jericho, nabij de Zoutzee of Dode Zee, welker wateren dodelijk waren en diensvolgens de aangrenzende streken droog en onvruchtbaar maakten'. Na de woestijnreis was Sittim de laatste plaats waar het volk Israël zich legerde, voordat het Kanaän binnentrok. Het was toen wel het volk van God, maar het was nog niet door de Jordaan getrokken en het woonde ook nog niet in Kanaän. De doortocht door de Jordaan is in de geestelijke wereld beeld van de doop in water en in de Heilige Geest.

De Jordaan symboliseert de scheiding tussen de natuurlijke en de geestelijke wereld. Wie er doorgetrokken is, begint een nieuw leven in het Koninkrijk der hemelen of in het hemelse Kanaän. Bij het doortrekken van de Israëlieten stond de ark in het midden van de rivier en allen die het leven in een andere dimensie begeer-

den, liepen er langs. De ark is beeld van de tegenwoordigheid van God in het volk des Heren, dus van de Heilige Geest. In de ark bevond zich de wet, wat in het nieuwe verbond betekent dat Gods Geest zijn wetten in het binnenste van zijn volk legt, in hun verstand en in hun hart (*Hebreeën 8:10*). Ook Jezus zelf ging eenmaal langs de ark, toen Hij in water werd gedoopt en daarna de Heilige Geest ontving op zijn gebed. Ook Hij was bij de Jordaan in de tegenwoordigheid des Heren. Vele christenen verkeren evenwel nog in Sittim. Ze zijn niet door de Jordaan getrokken waar de ark zich bevindt. Om in het hemelse Kanaän te komen moet de gelovige langs een weg gaan, die het christendom 'noch gisteren noch eergisteren' getrokken is (*Jozua 3:4*).

De christen moet gedoopt worden in het water en in de Heilige Geest. Dan pas kan het overvloedige leven zich baanbreken. Joël profeteert nu dat de bron of de fontein, die in het laatste der dagen zal ontspringen in het huis Gods, dat is in de gemeente, ook het dorre en dode dal van Sittim zal bevoeien en drinken. Wanneer de zonen Gods geopenbaard worden, zullen dezen het heil doorgeven aan allen, die hoewel zij christenen zijn en de vergeving van zonden hebben aangenomen, niet verder waren gekomen op de weg des levens.

'Egypte zal tot een woestenij worden, en Edom tot een woeste wildernis, vanwege het geweld de kinderen van Juda aangedaan, in wier land zij onschuldig bloed hebben vergoten.' (Joël 3:19)

Wat gebeurt er nu met de goddeloze, maar ook met de godsdienstige wereld, die onverschillig staat ten opzichte van Christus? De profeet spreekt eerst over Egypte, beeld van de Gode vijandige, zondige wereld, die van God vervreemd is. Egypte onderdrukt het ware volk des Heren en houdt het tegen om de weg naar Kanaän te gaan.

Wanneer de tijd komt dat God zijn volk afzondert en over de ware gemeente zijn licht doet opgaan, valt er een Egyptische duisternis over het leven van de wereldling en over de afgefallen kerk die aan de wereld gelijkvormig is geworden. Door radeloze angst en vrees benard zal ook het natuurlijke leven in Egypte kwijnen en tot een woestenij worden. Hetzelfde geldt voor Edom, beeld van de 'christenen' die geen waarde hechten aan het offer door

Jezus gebracht en die daardoor van wáár geestelijk leven verstoken zijn. Zij verachten als eenmaal Esau de beloften en zegeningen van de Heer en in de dag des Heren missen zij ook de vreugde van het natuurlijke leven. Ook zij vormen tezamen een woeste wildernis. Deze diep gevallen 'christenen' worden in de eindtijd een prooi der demonen, zoals in *Jesaja 34:13-15* over Edom wordt geprofeteerd: 'In zijn burchten schieten dorens op, netels en distels in zijn vestingen; en het zal een verblijf voor de jakhalzen zijn, een hof voor de struisvogels. Hyena's treffen daar wilde honden aan, veldgeesten ontmoeten elkander; ja, daar zal het nachtspook verwijlen en een rustplaats voor zich vinden. Daar nestelt de pijlslang, legt er haar eieren, broedt ze uit en koestert ze in de schaduw; ja, daar verzamelen zich gieren, de een bij de ander.'

Dit Edom komt overeen met het grote Babylon dat verworpen wordt, waarover Johannes in *Openbaring 18:2* schreef. 'Zij is geworden een woonplaats van duivelen, een schuilplaats van alle onrein en verfoeid gevogelte'. Het oordeel over Edom vindt zijn grond in hetzelfde kwaad als Babylon bedreef. In beide 'werd gevonden het bloed van profeten en heiligen en van allen, die geslacht zijn op de aarde' (*Openbaring 18:24*). Zo gaan de wereld en schijnchristendom door een invasie van demonen ten onder.

'Maar Juda zal blijven tot in eeuwigheid, en Jeruzalem van geslacht tot geslacht. En Ik zal hun bloed onschuldig verklaren, dat Ik niet onschuldig verklaard had. En de HERE zal blijven wonen op Sion.' (Joël 3:20,21)

Juda en Jeruzalem zullen niet worden weggedaan. Zij vertegenwoordigen dat gedeelte van de christenheid dat na de slag van Harmagedon nog op aarde is overgebleven. Van de organisaties der grote wereldreligies blijft evenwel niets over. In *Openbaring 16:19* staat in de Canisiusvertaling: 'En de grote stad scheurde in drie delen uiteen; de steden der heidenen stortten in'. Dit betekent dat een deel van de inwoners van Babylon aan de oproep gehoor gaven om uit hun stad te trekken, teneinde 'geen deel te nemen aan haar zonden en geen deel te krijgen van haar plagen'. Zij vormden de ware gemeente van Jezus Christus die bij de zevende bazuin werd weggenomen van de aarde. Uit een ander deel rekruteerde de antichrist zijn keurbende, die in de slag van

Harmagedon werd ingezet. Het derde deel vertegenwoordigt de christenen, die zich niet lieten bevrijden van de in hen wonende machten. Hun leven was daarom niet volmaakt en 'onschuldig'.

Ook zei de Heer in *Mattheüs 10:23* letterlijk, dat zijn dienstknechten de steden van Israël, beeld van de kerken en de kringen, in geen geval tot volmaaktheid zouden hebben gebracht, voordat de Zoon des mensen komt. Er blijft dan nog een categorie over, die bij de wederkomst des Heren de boodschap van het volle evangelie of niet gehoord hebben, of haar niet aanvaard hebben. In het duizendjarige vreedrijk zal evenwel ook voor hen verlossing mogelijk zijn en dan zullen deze bevrijde zielen 'onschuldig' worden verklaard door middel van de gemeente, die op de troon van God heeft plaats genomen en wier leden als koningen met Jezus voor eeuwig zullen heersen vanuit Sion, waarin de Here God tabernakelt in zijn gemeente.

INHOUD

WOORD VOORAF	5
INLEIDING	7
HOOFDSTUK I – TOELICHTING OP JOËL 1	9
- <i>Geschiedenis van de kerk</i> -	9
HOOFDSTUK II – TOELICHTING OP JOËL 2	14
- <i>Demonische invasie</i> -	14
- <i>Verandering van denken</i> -	21
- <i>De vijand zal ondergaan</i> -	25
- <i>De leraar ter gerechtigheid</i> -	27
- <i>De vroege en de late regen</i> -	28
- <i>Pinksterverwachtingen</i> -	34
- <i>Ontreddering en behoud</i> -	41
HOOFDSTUK III – TOELICHTING OP JOËL 3	47
- <i>Het dal van Josafat</i> -	47
- <i>Bedrieglijke broedervolken</i> -	51
- <i>Gevaar van vreemde volken</i> -	57
- <i>Op weg naar Harmágedon</i> -	64
- <i>De eindslag bij Harmágedon</i> -	71
- <i>De ondergang van de antichrist</i> -	77

OVER DE AUTEUR

Johannes Emmanuël van den Brink werd op 6 februari 1909 te Haarlem geboren. Als kind van gelovige ouders had hij reeds op jeugdige leeftijd veel belangstelling voor Gods Woord. Hij volgde een opleiding aan de Christelijke Kweekschool te Dordrecht en was jarenlang werkzaam bij het christelijk onderwijs. Als meelevend lid van de gereformeerde kerk was hij actief in het evangelisatiewerk.

Door gedegen bijbelonderzoek begon Van den Brink te twijfelen aan de gereformeerde leer en ging hij zich bewegen in evangelische kringen. Hier werd hij voorvechter van de 'maranathaleer'. Na veel studie en gebedsstrijd kwam hij tot het inzicht, ook deze leer te moeten los laten. Zijn grote liefde voor Gods Woord bracht hem ertoe steeds intensiever te zoeken naar de volle waarheid Gods.

Nadat Van den Brink in 1936 gedoopt werd in de Heilige Geest, kwam hij op de weg van het 'volle evangelie'. Als een van de pioniers van de Pinksterbeweging in Nederland, wordt hij door velen als autoriteit op dit terrein beschouwd. Hij was voorganger van een volle-evangeliegemeente in Gorinchem, alsmede eindredacteur van het tijdschrift 'Kracht van Omhoog'.

Van de hand van J.E. van den Brink verscheen een groot aantal toelichtende verklaringen op verschillende bijbelboeken; bovendien schreef hij diverse verhelderende brochures over onderwerpen aangaande het Koninkrijk der hemelen.

J.E. van den Brink overleed in 1989.

**Van de hand van J.E. van den Brink
verschenen onder meer de navolgende boeken.**

Bijbelcommentaren:

- DE BERGREDE - Uw Koninkrijk kome
- HET KONINKRIJK DER HEMELEN -
Toelichting op Mattheüs 13:1-52
- DE OLIJFBERGREDE
Toelichting op Mattheüs 24 en 25
- ROMEINEN
Toelichting op de Romeinen-brief
- DE EERSTE BRIEF AAN DE CORINTHIËRS
Gezag en orde in de gemeente
- DE BRIEF AAN DE EFEZIËRS
Het geheimenis geopenbaard
- DE BRIEVEN AAN TIMOTHEÛS
Richtlijnen in het huisgezin Gods
- DE BRIEF AAN DE HEBREEËN
Een beknopte bijbelstudie
- Toelichting op de
BRIEF VAN JACOBUS
- DE BRIEVEN VAN PETRUS
Toelichtende verklaring
- DE BRIEVEN VAN JOHANNES
Toelichtende verklaring
door A. van den Brink-voor den Dag
- OPENBARING VAN JEZUS CHRISTUS
Tekst-voor-tekst-verklaring van het boek Openbaring

Overige uitgaven:

- DE BETEKENIS VAN DE DOOP
Een uitvoerige uiteenzetting van de bijbelse betekenis van de
doop van gelovigen door onderdompeling
- ERFZONDE of duivelswerk?
- HET FUNDAMENT VAN HET GELOOF
Hebreeën 6:1-3
- HET GEESTELIJKE ISRAËL
- HET PARADIJS - Schaduw en werkelijkheid

Voor deze en overige uitgaven kunt u terecht bij:

Stichting Uitgeverij Rhemaprint
Postbus 84
4200 AB Gorinchem

www.rhemaprint.nl

